Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) cung Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1585 — SIX PAGES — NGÀY THỨ SÁU 16 NOVEMBRE 1923 — MÙNG 9 THÁNG MƯỜI ANNAM NĂM QUÍ HỢI — SÁU TRƯƠNG — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRI. TAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA
TÉLÉPHONE : 203
Adresse télégraphique :
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	Đông-pháp	Ngoại-quốc
Một năm.....	12$00	18$00
Sáu tháng...	6.50	9.00
Ba tháng....	3.50	4.50

BÁN LẺ MỖI SỐ... 0$05
Mua báo thiếu từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

DEPOT LEGAL «INDOCHINE» N° 1674

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
à Saïgon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 123-125-127 (1er étage)
à Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
à Paris: chez M. M. Mayenne & Cie, rue Tronchet.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Tout chèques et mandats doivent être à l'ordre de M. NGUYỄN-VĂN-CỦA. Tòa-soạn Lục-tỉnh Tân-Văn, cấm bài vở đăng báo thì để cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG-NHỰT-BÁO REUNIS)

南中日報新省六

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày chúa-nhựt

BÀI DIỄN-THUYẾT KHAI HỘI-NGHỊ QUẢN-HẠT

LỜI CHÂU NGỌC

Của quan Nguyên-soái COGNACQ

(Tiếp trọn)

NÔNG-NGHIỆP NGÂN-HÀNG, LƯƠNG-Y VỚI LỜI KẾT

Thế thì, hiện thời, ai biết mưu mà hay, kế nào dồi làm cho kho địa-hột có vốn lớn sẵn dùng? Theo ý quan Nguyên-Soái Cognacq nói, Ngài tưởng chẳng mưu nào hay bằng đem vốn cho kho địa-hạt vay, lời nhẹ, có thể cho kho địa-hạt rộng bề lập vốn lớn cho đã lợi dụng chỗ chẳy. Nhà-nước sẽ trả lập một kho chánh là kho Nông-nghiệp Ngân-hàng để chẳng lo chi khác hơn là chịu vốn đủ cho các kho địa-hạt Nông-nghiệp tư-trợ cho vay, cứ lấy trong :

1° — Những số bạc sẵn-dành cho Chánh-phủ Đông-pháp, là bạc chuẩn trong số của nhà Bảng Đông-pháp tiên đăng ;

2° — Những số bạc của bà-tánh đem gởi, dầu gởi có kỳ-hạng hay là không kỳ-hạng; tây sức vốn của kho chánh lớn-nhỏ mà cho lãnh của bà-tánh ;

3° — Những số bạc của kho chánh ấy sẽ mở vay bằng cách bán Bons hay là obligations ;

4° — Những số bạc dư để của nhà Bảng, là kho địa-hạt cứ đem giấy nợ thế lại cho nhà Bảng mà lấy bạc miễn mình cần dặng lời chút-đỉnh vậy thôi ;

5° — Những bạc đem giấy nợ cầm [illegible] mà giúp cho Nhà-nông Nam-kỳ đủ đàng và khỏi hại, thì chẳng chi hay hơn là lo lập Nông-nghiệp Ngân-hàng chớ chẳy.

Cứ theo lời bàn luận của quan Nguyên-soái Cognacq trên đây, trường nhà Nông Annam còn có chỉ có phước hơn nữa. Nhà-nông Annam, phần nhiều tuy coi sựng sựng vậy mà bề tới mùa ít có nhà nào có bạc tủ dùng trong công việc. Sao cũng phải chạy quo-quào dầu nầy cuối kia mới có đủ mà làm xong mùa màng. Bởi vậy Hầc-tái-chính rõ ý mấy thừa nước đục thả câu, chặn mấy lúc yếu như vậy mà cho vay ăn lời cắt cổ hoặc nữa, các-chủ khách thừa lúc ngài ấy mà cho tiền lớa. Làm ra nhà nông Annam mùa nào cũng, hễ rảnh bên nọ, mắc bên kia, không chủ khách thì cũng sanh Chà, chẳng mấy thuở nhẩy ra ngoài khỏi. Để vậy phần nhiều còn bị vay bạc Chà lời mất quá trả không nổi mà phải bị tịch-biên phát-mãi. Từ xưa đã bao nhiêu nhà tàng gia bại sẩng, sự-nghiệp tiên-điền về bạc Chà? Từ năm bảy mở khe địa hạt lập nông-nghiệp tư-trợ đến giờ, nhà-nông tuy cũng phải vay trả lời và cũng phải treo vườn cầm đất vậy; nhưng mà nhờ vay lời nhẹ trả nổi, khỏi bị tịch như vay của Chà lời tính cao quá sức.

Treo lời quan Nguyên-soái Cognacq nói, nếu trong mỗi tỉnh đều có lập một hội Nông-nghiệp tương-tế, thì các kho địa-hạt dám mở vốn tới 4.000.000p.00. Lại như, bề mỗi tỉnh có đủ Nông-nghiệp tương-tế rồi, dầu cật nhau mà dựng nên một nhà Nông-nghiệp Ngân-hàng như ý Ngài giải đó, thì may mắn cho nhà Nông trong xứ biết bao. Không những có thể mở-mang canh-nông thạnh mậu thôi, tưởng các hội-tương-tế có nên để ý lập liền cho có với người chăng? Ấy là điều chẳng hề nên bỏ qua mà phúc nào không trù xét. Ấy là mối thương-tâm của quan Nguyên-soái Cognacq đối với con nhà Annam là đó. Có nên để lòng ưu-ưương kính-trọng ngài lắm chăng?

Kết luận vấn đề lập Ngân-hàng Nông-nghiệp để tế-độ lương-nông trong những cơn mùa màng thất-ngiệp rồi, quan Nguyên-Soái Cognacq mới đề lời phân giải đôi vấn đề y-tế để cứu chữa bà-tánh trong cơn bịnh hoạn. Ngài nói Nhà-nước trong việc chánh-trị chẳng lo chi hơn là lo tế-sanh nhân-loại cho khỏi chịu dau-đớn rên-siết; nên chi từ mấy năm sau đây, Nhà-nước hằng lo lập thêm những đường-đường những nhà bảo-sanh, và lo thêm thầy thêm thuốc để mà điều dưỡng và truy nguyên các chứng bịnh hiểm đặng mà ngừa cho dân chúng.

Nói tới đây, Ngài luận qua vấn-đề thể-thảo, vấn-đề nuôi trẻ-con, và vấn-đề duyên bịnh ho-lao thổ-huyết là bịnh hiểm nghèo để nhứt của dân trong xứ, nói hết khoản duyệt bịnh ho-lao, Ngài luận qua tới bịnh rết kêu là paludisme là một bịnh truyền nhiễm khắp cùng trong xứ. Nhà-nước đã có in đủ thứ sách phát ra cho dân coi, cho biết gốc-bịnh, biết sự hiểm-nghèo, độc-dữ của bịnh, biết cách cứ-kiên gìn-giữ nhà-cửa [illegible] trong cùng cho các Ngài đối với đời, sách nói về bịnh ho-lao, chỉ gốc bịnh, thế hiểm của bịnh, sự truyền nhiễm của bịnh, cách phòng ngừa bịnh và cách trừ bịnh ; lại còn một cuốn nữa cũng sẽ in ra chớ chẳy, và cũng có dịch ra quốc-âm để phát cho dân chúng coi, luận về cách dưỡng-nuôi con-nít.

Sau lại Ngài tóm luận, nói về việc mở-mang trong cõi ; Ngài chỉ công-cuộc của Nhà-nước Langsa đã dựng nên trong xứ nầy cũng đáng gọi cho là lớn-lao hết sức. Ngài có chứ quyển sách của quan Thuộc-địa bộ Thượng-thơ A. Sarraut luận về sự mở-mang thuộc-địa cho nên giả, có dạy nhiều mưu hay kế dồi, song, nếu Nhà-nước Đông-Pháp chẳng vâng kế hay ấy mà mở-mang cho thêm chóng là tại có một đều rất yếu là thiếu tiền thiếu bạc. Ngài nói hiện thời Nam-kỳ cần có sức kho Đông-pháp giúp, tưởng không lý Chánh-phủ Đông-pháp chẳng khẳng giúp cho, vì những công việc lớn-lao Nam-kỳ nầy ôm lấy mà làm là công việc mở-mang chung trong cõi Đông-pháp, ngày sau đặng thạnh đặng cường, chớ chẳng phải một mình Nam-kỳ riêng hưởng. Vì lẽ Langsa nầy là một cái bến lớn nhứt trong cõi Đông-pháp, theo lời tán quan Tổng-Thống *Merlin* đã nói khi mới đáo nhậm.

Thế thì cái bến Saigon nầy phải làm sao cho ra vẻ-vang xinh-đẹp theo thức kiểu kim thời, cho dáng cái giá trọng của nó. Muốn cho bến Saigon trở nên xứng đáng với danh-giá của nó, nên đã có tay thiện-nghiệp lo xét-xem trù-hoạch mà định kế, tưởng chẳng khỏi bao lâu đây, chắc là qua kỳ nhóm sau, bàn hội-nghị quản-hạt sẽ có xét-xem bàn định về những ý-kiến ấy, rồi sau, quan Tổng-Thống mới phê định cuộc thi-hành. Đông-Pháp phải có chi bảo-kiết cho trái-chủ về cuộc quốc trái, hoặc phải treo cái nguồn lợi về sau nhiều năm. Cho đến đáng xe-lửa Đông-Pháp cũng vậy. thành chẳng cũng ở tại cái thực tiễn-hạc trong cõi nầy.

Đọc dứt bài diễn thuyết, quan Nguyên-soái liền tự giả, chư nghị-viên quản-hạt treo đưa ngài ra cửa.

Bấy giờ hội-nghị quản-hạt mới cũ-đặt bàn hội.

Lê-hoàng-Mưu.

CÁI GƯƠNG ĐOÀN-THỂ XỬ TA

Các đứng nghị-viên quản-hạt
Các nhà bình bút báo-chương

NÊN LƯU-TÂM ĐẾN CÙNG

(Tiếp theo)

Cái gương đoàn-thể của bản hội-đồng quản-hạt Annam, tòa-soạn chúng tôi đã tỏ ra mấy lời thành-thật trước kia ước ao các ngài sớm ngày nên một chốn văn phòng của cả ngài đề quốc dân có chỗ trông nom, có chỗ vẫn-lai bộc-bạch được những tình ưa ý muốn mà thuở nay còn giản-cách chưa thông thấu được với trên Chánh-phủ; thì chúng tôi trôm tưởng các ông Nghị-viên quản-hạt không bỏ qua việc lập chốn văn-phòng nầy.

Mà chúng tôi lại còn nghĩ: Chúng tôi đã mong cho các đứng Nghị viên quản-hạt Annam gây nên mối tình liên-lạc ở trên cho quốc-dân làm cái gương di-quân di-chưởng, thì chúng tôi trôm tưởng các ông Nghị-viên quản-hạt không bỏ qua việc lập chốn văn-phòng nầy.

Mà chúng tôi lại còn nghĩ: Chúng tôi đã mong cho các đứng Nghị viên quản-hạt Annam gây nên mối tình liên-lạc ở trên cho quốc-dân làm cái gương di-quân di-chưởng, thì chúng tôi cũng phải tự xét lấy chúng tôi là nhà bình-bút báo-chương Annam, coi có cái gương gì thân-ái đáng đem treo lên giữa chốn nhơn-quần xã hội cho quốc-dân học đòi chăng? — Ôi, thì chúng tôi cũng xin trực-trần rằng nghề làm báo của chúng tôi đây, tự xét, thì xưa nay cũng chưa có cái gương chí chi đáng đem treo lên làm cái gương cảnh-tỉnh [illegible] trường chúng tôi lại càng có nhiều cái khoản của tánh đông nghiệp chúng tôi đối đãi nhau xưa nay, bỡ ngỡ chẳng nấy. Nghề là mối tòa báo ai lo giữ lấy cái quyền thế lợi-lộc riêng của mình thôi. Sự đối đãi nhau của nhà bình-bút trong làng báo Nam-kỳ xưa nay, cái ảnh hưởng có thể phương phát không khác gì với sự đối đãi nhau của các đứng Nghị viên quản-hạt ta đó vậy. Đường ấy, thì nghề cho đứng làm đại-biểu cho quốc-dân, nhà làm cơ-quan cho xã-hội, có nên dì ngài trong lòng những nông nổi ấy chăng? Nông nổi đối đãi nhau của nhà làm đại-biểu, làm cơ-quan của quốc-dân như thế, rồi bảo làm sao quốc dân ta tánh-tình không bồi rồi như mảm cát?

Lấy đấy mà suy, thì chúng tôi lại càng dựt mình cho cái nghĩa đoàn-thể của xã-hội Nam-kỳ ta sau nầy nó cùng; rồi các bạn đồng-nghiệp trong làng báo Nam-kỳ ta hiện nay, có nên lưu tâm đến chủ nghĩa đoàn thể hầu đầu lưng dựa cật nhau bảo-tồn chức-nghiệp và danh-dự của nhà bình-bút một ngày một thân-ái, một sáng rỡ ra để làm gương cho quốc dân quan chiêm chăng, hay cũng đối-đãi nhau như xưa nay đó vậy?

Chúng tôi kính vì các bạn làm báo xử ta bấy giờ đây, phần nhiều là tay xuất thân trong đường tân học, sẵn sàng một tư-tưởng xa nghe rộng thấy, ưn đúc một hồn huyết di-chưởng di-quân, đem chứa chan lên trên mặt tờ báo cho người một giống một nòi, trông đấy làm cái gương cảnh-tỉnh thật, một tư-tưởng qui hóa là dường nào! Ấy là tư tưởng về lời nói.

Lời tây triết có nói rằng : « Ta hãy làm những việc ta chưa nói, ta khoan nói những việc ta chưa làm ». Do nghĩa câu ấy, thì nghề cho nhà bình-bút báo chương ta đã phạm cái luật [illegible]

Ấy vậy, chúng tôi xin tỏ mấy lời nhắn nhủ cùng các bạn viết báo ta hiện nay, xin trước phải xướng lên cái nghĩa đoàn thể của mình trước đã, rồi sau nầy ta mới có thể đem gương ấy mà khuyến miễn đồng-bào ta đầu lưng dựa cật, lập hội kêu hàn cùng người dị-quốc tranh giành mối lợi cho xứ sở.

Sự ước nguyện của chúng tôi trình trọng tỏ sự lược trước ấy, trông mong các bạn đồng nghiệp ta trông vào chước trung mình, mong rằng ý-kiến tâm-phào của chúng tôi có thể động đến tâm lòng hăng-đồng của các bạn đồng-nghiệp đương yêu nước nhà, vì xã-hội đó chút nào và dạy bảo lại chút nào?

Trung-Trực.

Một vụ enquête đáng khen

Số là: Tên Lê-văn-Lòng người ở tỉnh Chợ-lớn cởi con thoàn đến tại Tân-châu, bán ly, chẩn, nồi đồng, mâm thau v. v...

Đến ngày 12 novembre 1923, tên Lê-văn Lòng gánh mới gánh nồi đồng mâm thau, giá đáng 60 $ 00, noi theo con đường địa-hạt xuống làng Long-xuyên hầu rao bán nơi miễn thôn tịch, khi đến đình làng Longson, trời mưa đổi dào, tên Lòng thấy nhà tên Châu-văn-Hóa ở cận mé lộ, lại có một mình tên Hóa ở nhà mà thôi, nên bước vào xin đỡ giây lác, nhưng mưa càng ngày càng lớn, phần tên Lòng đi xa quệt mỏi, nên nên ghimình nằm nghỉ cùng tên Hóa một ngưa, gặp nhau 2 đàng hồi việc hàng huyên sau trước, cũng vì hội mưa lâm tả dục cho Lòng phải mê mụi giấc nồng, tên Hóa thừa lúc tên Lòng ngủ mê, bèn lấnh gánh nồi đồng mâm thau đem ra sau đồng cách nhà 100 thước Langsa mà giấu, khi vể thấy tên Lòng hãy còn ngon giấc, nỗi mừng biết lấy chi cân, tên Hóa cũng bước lại nằm giả ý ngày pho-pho cho hòa nhiệp.

Đoạn tên Lòng thức giấc dòm chừng gánh nồi mất, tri hô lên tên Hóa thức dậy 2 người đồng đi kiếm, nhưng nhọc công vô ích kiếm sao cho đặng!

Tên Lòng đến quan Chủ-quận mà cáo-bảo rằng đi ngang khúc đình bị kẻ dị hình cướp gậy. Quan Chủ-quận sai thầy đội Nhứt là Âu hữu-Hào đi enquête, theo lời tiên cáo khai vậy. M. Hào hỏi bản cận, tiếp cận đồng nói không nghe tri hô, hỏi lại tên Hóa cũng đồng nữ đồng thức với tên Lòng một lược, mới đã bắc mũi, biết đâu ăn mít bây giờ chư-lôn như bà thầy Lệu!!

Đoạn M. Hào hỏi nghi chắc cho tên Hóa thừa lúc tên Lòng mê-mụi ra tay tóm sạch, nên người dùng tài sáo mưu thần mà gạn đục khơi trong, từng thế tên Hóa phải thú thiệt, chỉ độ nó gởi các chỗ cho M. Hào lấy lại giao nguyên cho chủ cả thảy

Vụ nầy có giải đến Tòa giam tra tên Châu-văn-Hóa. Thật tài-năn M. Hào tra xét rất nên mẫu nhiệm đáng kinh đáng khen.

Từ ngày M. Đội-Hào lại Tân-châu đến nay, hằng chăm mon lo lắn cho nội Châu-thành sạch-sẽ, và tuần-vàng khắp nơi làm cho kẻ là phải qui chánh rất đáng khen thay.

HÒ-HẢI — *Tân-châu.*

Hội đồng quản hạt

Kỳ hội bữa 14 Novembre

5 giờ thì có đủ mặt nghị-viên Tây Nam duy có ông *Labaste* và *Alinot* vắn mặt, còn ông thượng-thơ *Gazano* làm đại-biểu cho Chánh phủ.

Trước khi bàn qua vấn-đề sổ xuất công nho thì ông nghị-trưởng đọc cái điển-ln của quan Toàn-quyền trả lời cho quan Nguyên-soái về việc Tòa Contentieux xử hủy cuộc-cử ông *Gallet*. Trong đến tin ấy nói rằng quan Toàn-quyền đã có để bên bộ xử đoán vụ ấy, nên ông Hội-trưởng nói thế thì ta để coi bên bộ nhứt định ra sao rồi sẽ hay.

Ông *Lê-quang Trinh* nói : còn ông *Phát* phải đi hội mới khai, nên ngài bỏi ông nghị-trưởng thế thì hội-đồng phải định sao.

Ông nghị-trưởng nói : Tôi đã nói rồi, tôi có mời ông *Phát* đi hội, nhưng ngài không chịu đi.

Ông *Lê-quang Trinh* nói : tôi không biết tại sao mà ông *Phát* không đi hội, hay là ngài bất bình về việc Tòa-Contentieux xử đó. Ấy vậy tôi muốn làm sao bàn hội-đồng quản-hạt hẹp với tôi mà gồm một cái dây thép mời ông *Phát* thì nào cũng lên hội. Cả thảy đều ưng thuận.

Bàn qua công-nho sổ xuất, ông *Darlesnil*: Tôi muốn nâng mai si muốn xin đều gì thì phải đâu đây cho có trật tự. Hễ đọc 191 khoản xuất nào, [illegible] khoản ấy thì khỏi đề tới xin.

Ông nghị-trưởng nói : Ai muốn cũng đều thuận tình cả.

Ông *Monin* xin những người Langsa 70 tuổi thì khỏi đóng thuế.

Đọc tới điều thứ tư khoản thứ III

Ông nghị-trưởng bảo đọc tờ phúc về việc xin lập tại Rachgia Chầudốc và Bạcliêu một chỗ một nhà giấy để lo về đất cát, đặng xem xét trước những đơn tư xin khẩn đất mà cho đến ngày chưa xong.

Ông *Thorn* xin để làm đầu sở ấy một ông kinh lý tiện hơn một ông phó Tham-biện.

Ông *Darles* thì lại muốn giao cho Tham-biện.

Ông *Buoc* nói : Những họa-đồ gởi lên cho quan Giám-đốc công vụ

Quan Thượng-thơ nói việc ấy ở tại Tòa nhứt lo lắm.

Ông *Nhượng* xin cứ một bàn hội phải-viên để xem xét tại chỗ các đơn xin khẩn đất. Ai nấy đều ưng chịu.

Ông *Dusson* xin cất nhà cho quan Chánh-tòa và Biện-lý Saigon ở, và xin tiền phụ cấp cho quan Chánh-tòa Saigon.

Ông *Lefevre* xin lập tại Camau và Longmy một sở Trường-tiểu.

Ông *Lefevre* bàn qua những việc mấy người bị đam lên vào sở nghi thuộc về hội Thiên-địa nên ngài bỏi thì quan Thương thơ nói không lẽ cả.

Ông *Long* nói : ông *Lefevre* nên cắt nghĩa cho rành tiếng *nghi* là vì có người bị nghi về việc Nước, có kẻ bị nghi về việc Gian, nên ngài nói : Tôi đây cũng bị nghi về việc Nước.

Bàn qua việc quan Đốc-thâm Saigon phải cho thêm việc, qua việc lập tòa Tập-tụng tại Sadec.

Nói lối việc lính phạt, ông *Lê-quang-Trinh* xin bỏ tiền thưởng cho lính tuần-thành, là vì tại muốn cho có tiền thưởng nhiều, họ đụng đâu phạt đấy.

Ông *Lefevre* xin bỏ tiền thưởng những người có [illegible] và viên-chức sở Thương-chánh. Việc bảy đặt thưởng đó phi-lý lắm nên ngài đề lời xin bỏ các thứ tiền thưởng cho những viên-chức giúp việc Nhà-nước. Ông *Monin* và *Dusson* hiệp ý theo ông *Lefevre*.

Quan Thượng thơ nói lính tuần-thành không có lãnh thưởng.

Ông *De Lachevrolière* xin đừng bỏ tiền thưởng cho mấy viên chức sở Thương-chánh vì lương-bổng của họ không bao nhiêu và lại tiền thưởng đáng cho họ lắm là vì lúc ngoài giờ làm việc, họ không nghĩ họ đi đo mấy tên lậu thuế mà bắt nên công họ đáng.

VÔ TUYẾN-ĐIỆN

Paris, ngày 13 Novembre 1923

Chẩn vấn

Phòng chẩn vấn định ngày thứ sáu thời chẩn vấn về chánh sách ngoại giao.

Nguyên Hoàng đế Đức

Tin thanh Doorn. Nguyên Hoàng-đế Đức được giấy thông hành trở về A-lo-mãng.

Bên Anglê

Tin thanh Londres. Ông Baldwin xử vua Anglê ngày 16 Novembre nầy giải tán phòng nghị hội. Ông Asquith và ông Lloyd George định hiệp nhau mà tranh cử.

Bordeaux, ngày 14 Novembre 1923.

Tòa Nội-các

Tòa Nội-các nhóm tiếu hội, ông Poincaré ngồi chủ tọa có bàn đến nhiều vấn-đề sẽ trình cho quốc hội như là tiền dự toán ngoại lệ, sự chấn chỉnh thuế khóa, lại lệ công cử, và bầu tin xã hội. Vì có quan binh bộ Thương-thơ xin nhóm lại để xin quốc hội chuẩn cho một bản Ủy-viên cựu chiến binh mới số tiền trợ cấp thường niên là 10 triệu. Quan bộ bộ Thương-thơ đặc lịnh lập dự thảo luật cạnh cử thuế khóa rồi nâng hiệu đương thì bành công các nhà tiểu thương nữ, tiểu kỹ nghệ số tiền vô ra mỗi năm không được 150 ngàn quan.

Phòng chống nghị

Hôm chiều thì ba bài phòng quốc hội nhóm lại. Ông Raoul Péret người chủ trương phòng chống nghị, sau khi quan Thủ-tướng nói rằng vấn-đề kiểm duyệt binh khí của A-lo-mãng và vấn-đề cựu Thái-tử Đức về nước đã thương nghị cùng các nước Đồng-minh thì các nước còn đương xét. Vậy nên phòng chống nghị định đến ngày thứ sáu mới chất vấn về chánh sách ngoại giao.

Bên A-lo-mãng

Tin thanh Berlinh báo rằng quan Giám-quốc tiền quốc Ba-ve là ông Von Kailling đến Bạt-lanh để thương nghị cùng quan Thủ-tướng. Người ta cho tin ấy là quan bộ nhứt, bởi vì bàn tiếng lý của đảng đồng dân xứ Ba-ve nhóm nhau ngày nay để định cử chỉ mình phải ở thế nào cùng ông Von Kahr; ông nầy đương điều thuyết kiu đân hiệp nhau được bông re đen, trắng, đỏ là cờ của Hoàng-đế.

Tin thanh Kaar và nhiều thành khác thuộc xứ Palatinat, đã lập dân quốc rồi.

Ở Felsenkirchen và Munich dân sự xin bình Langsa bảo hộ cho các hiệu buôn, kẻo phá thợ bị bắt cùng ở các thành kế cận đến phá hại.

Súng lậu

Báo Le Temps thông tin rằng ở thành Londres linh thương chánh bắt được nhiều súng ống và thuốc đạn nguyên bên Ô-trích sau ra chở xuống tàu A-lo-mãng mà sang Ma-rốc và Gô-rẻc.

Lê chánh chung

Khắp xứ Ô-trích có trên thiết lễ kỷ-niệm làm thứ năm lập dân quốc. Tại thành Vienne điều binh thời đã coi rất đông đảo.

Ba ri, ngày 14 Novembre 1923.

Lương hưu trí

Ban Ủy-viên của quan Thượng Serrant lập ra để chấn chỉnh đạo chi độ về khoản trừ tiền lương hưu trí ở Đông-pháp có nhóm và có nghe ông Outrey kêu nài.

Cải chánh

Ở thành Bạt-lanh cải chánh rằng tin đồn vua Đức được thông hành về nước không thiệt.

Bordeaux, ngày 15 Novembre 1923.

Phòng chống nghị

Các bào chương nói rằng theo cách làm việc chống phòng nghị làm cho có thể giải quyết các vấn-đề tài chánh và luật lệ công cử trong tháng Décembre. Mới ngày thứ sáu sẽ giảnh để chất vấn, bắt đầu bàn về chánh sách ngoại giao.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HÃY COI CHỪNG
Thuốc
(Giá mọc theo biên
CỜ NÀY

CIGARETTES
NATIONALES
Hãy hút thuốc cây cờ Tam Sắc đã ngon và không khô cổ
Hãng Cie de Commerce et de Navigation d'Extrême-Orient
(ALLATINI) Saigon làm Đại-lý

PHẢI COI CHO KỸ
HIỆU CỜ
TAM SẮC

Đông-pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Trúng số 500 đồng

Số Mutualité xổ hôm 11/11/23 có hai thầy làm việc tại XB-tây Cholon trúng mỗi thầy được 500 $ 00.

Số thứ nhứt 16.621 thầy Huỳnh-kim-Vui trúng

Số thứ nhì 83.951 thầy Đặng-an-Khương trúng.

Nhờ ngày thứ hai, 19 novembre 1923, đến phòng Thương-mãi Saigon trình giấy để mà đổi phiếu đặng xuống Banque lãnh bạc.

Gian-tham

Khách La-De bán quán ở Bd. de la Somme vào đơn thưa xi không biết ăn cắp đồ của nó cả thảy là 91 đồng.

Ng-văn-Giáo chủ bếp ở đường Albert 1er có giao tại bốt địa bạ thứ ba một cái áo một cái quần lảnh, một cái áo thun và 2 cái mu sou của ai chẳng biết đem bỏ trước nhà chủ của nó, hôm qua ăn trộm.

Hội-đồng Chánh phủ

Chiếu theo điều thứ 1er được cấp bằng làm nghị viên hội-đồng Chánh-phủ (Tương nghị viên).

Thương nghị viên thiệt thọ: S. E. Tôn-thất-Hân Hội-các đại lý (Trung-kỳ), S. E. Lohnha Youmréach Sơn-Diệp hình bộ Thương-ln (Cao-miên), M. Lê-văn-Trung, nguyên quản hai hội-đồng (Nam-kỳ), M. Hoàng-trọng-Phu tổng đốc Hà-đông (Bắc-kỳ), M. Tiao Pnet Sarath (Lào).

Nghị viên tá nhị: S. E. Nguyễn-hữu-Bài, M. Lê-quan-Hiển, M. Lê-trung-Ngọc, S. E. Loynha Yothea Norinth, M. Tiao Sonvannarath.

Phạt Đặng Kiệt

Nhà-nước làm hai cái giấy phạt Đặng-Kiệt vì việc lấy rắt trả.

Giấy phạt

Làm giấy phạt, phạt Trần-thị-Viên bán ẩ-phiện ở đường Bourdais vì tội phạm điều thứ 1er và 24 trong lời nghị quan Toán-quyền đề ngày 25 octobre (không có giấy giấy sanh-y.)

Chạy dầu khôi

Mới bắt được tên Hồ-ngọc-H... ở đường Fonch vì tội trộng gạt 234$00 của nhiều người, và giả qua Biên tỷ.

Chó cắn

Lê-văn-Nam làm việc nhà in P. khai rằng nó bị con chó của ông ách B... cắn nó nên bắt con chó đem lên y-viện Pasteur mà khán nghiệm coi nó dại không. Còn làm giấy phạt chủ con chó vì tội để chó đi hãy ngoài đường.

AI TÍN

Bổn-quán mới đăng tin buồn ông hương-quản *Đặng-quan-Minh* ở làng Nghĩa-thiện, tổng Minh-ngãi quận Choilách (Vinhlong), bướng thọ được 64, mới từ lộc.

Ông hương *Đặng quan Minh* lúc sanh tiền vẫn thường ở ăn nhơn-đức, còn đối tổng làng thì hằng giữ trọn trách nhận nên ai ai cũng đều thương tiếc.

Bổn-quán nhớ là *Trần-văn-Chim* xin đề vài lời phân ưu cùng ba hương và cầu xin cho linh hồn ông hương *Đặng-quan-Minh* tiêu diêu nơi cõi thọ.

L. T. T. V.

Trung-Bắc

Một đứa bởi nguy hiểm

Hanoi. — Báo France Indochine có đăng rằng một người bày bán rượu ở nhà hàng Coq d'Or vì không tiếp đãi bàn rượu ở trong nhà hàng mới khi khách vào uống rượu bèo nó đi lấy rượu thì nó bỏ đi ngủ. Vì thế mà bị chủ nhà hàng rầy la.

Một hôm người chủ nhà hàng sắp ở nhà trong đi ra thì vô cổ bị người bồi ấy bóp cổ rồi đập vô một miếng kính ở cửa. Người chủ nhà hàng đã gỡ ra được mà nắm lấy nó. Trong khi ấy thì một người bồi khác chạy đi gọi linh cảnh rát Annam đến bắt nó vào sở Cảm. Sự ấy sẽ đem vào tòa án xét tra và trị tội.

Cuộc đánh số lấy đồ vật giúp cho các hội làm phúc

M. Mus được phép tổ chức tại Bắc-kỳ một cuộc đánh số lấy đồ vật để giúp cho các hội sau nầy.

1° Nhà thương của các giáo-sư Pháp bị bịnh lao Sainte Heyre.

2° Hội giúp những người mù vì cuộc chiến tranh ở phố Mont Thabor.

3° Nơi nghỉ mát của trường Mi-học-sinh Pháp.

4° Con gái tây lai vô thừa nhận.

Số vé mỗi cái là hai hào nhiều nhứt là 400 vé. Những người bán vé không khi nào được tăng giá tiền lỗ lãi. — Cuộc đánh số ấy sẽ do hội đồng tổ chức chịu trách nhiệm. Đến ngày 25 Novembre 1923 mở số tại trường Nữ học-sinh Pháp ở Hanoi.

Tự tử hay là vô ý

Chiều 28 hồi 4 giờ rưỡi, có một người đàn-ông chừng 25 tuổi đi tàu sang ngang không rõ làm sao, tuốt nhiên ngã xuống sông mà không biết vì thiên cớ nào, không tưởng gì đến thân ở nhà, nên chỉ một đêm về nhà không biết vì thiên cớ nào, phải chăng tự tử sao mà chả ta nổi máu đánh đập, nên thân no liều gan cầm dao mà đâm vào đùi chủ một lác, máu mê đầm đìa.

Thầy bói cũng đi coi hát Xiếc.

Vừa rồi các có Nhật-bản có bày trò cái đình để lấy tiền, làm kế mông được cái đình ấy mà kêu nhau nhà-quê kê-chợ đi đến xem đông lắm. Có mấy ông Sư-cụ đi xem và thầy bói cũng đi xem. Bà không có con mắt còn gì mà đi xem, đó chẳng phải vì lẽ ấy, mà chỉ tham muốn được cái đình hồi.

Bằng tiểu học cao đẳng Tây

Hanoi. — Các sinh viên có lên sau nầy đều trúng tuyển trong kỳ thi bằng tiểu học cao đẳng tây (Brevet Supérieur).

Nữ ban: Mesdames Mandron, Gadit và Poela. Nam ban: MM. Ngô-duy-Cầu, Trần-văn-Long và Nguyễn-văn-Lễ.

Hướng truyền

Dùng bùa mê mà chọc gái

Thầy Đ. H. có tánh mê sắc, thấy nhà nào có con gái thì thiên phương bách kế làm thế nào cho được mới thôi, tiền nay đã vô vô hành thầy làm đã nhiều, nhưng chẳng qua cũng những kẻ thương tiền thì có mà tính thì không. — Thầy cũng đã ngán nỗi ấy nên mới dùng đến cách khác hòn may có kẻ vì tình mà ưa ý đẹp lòng thầy mới thích.

Ông B. T. ở làng K. L. có có con gái tuổi mới cập kê mà có tư-sắc rất đẹp, nhà đã giàu, nhan sắc lại xinh đẹp, ai thấy lại không ưa, nhưng tánh cô nầy vốn đoan trang lắm, tuy là đẹp như hoa đào hoa lý, mà tánh tình nghiêm trang trong sạch chẳng khác nào băng sương.

Thầy Đ. H. trông thấy cô rất thích tình nhưng không biết dùng phương thế nào mà làm cho cô yêu mến.

Đã trói mấy tháng nay thầy có tìm được một thứ bùa mê, bùa ấy có thể dụ ai cũng được, đã nghiệm trang trình chính đến đàn cũng phải xiêu lòng yêu đương. — Bùa ấy chính là con chim quốc-quốc, khi nó lỉ bay, (tụ cánh con trống thời con mái cứ kêu hoài rồi chết rục khô ở trên nhánh cây), rồi kêu hoài đã quá hai tháng mới khác mấu ra mà chết. — Được con quốc-quốc ấy chết khô ở trên nhánh cây nó đậu về nhà lại mua thêm thuốc mê khác nữa luyện vào rồi cầm nhánh cây ấy đi tìm cô ấy mà chọc vào tay cô mốt cái tức là cô phải theo ngay; thầy tốn công phí của đã nhiều lắm mới có cái bùa ấy.

Một hôm gặp cô ở khoản vắn, thầy mới lấy cái nhánh ấy mà chọc vào tay cô, thấy cô cũng lặng im, lại có ý e lệ mà tránh trác chớ chẳng có tỉ gì mà yêu mến cả. Thầy ngỡ rằng chọc một cái chưa linh nghiệm, mới chọc lại một cái nữa cũng chẳng thấy gì, thầy nổi xung lại chọc mốt cái nữa rồi mạnh tiếp xem thế nào, thời thấy cô ta cũng phân sắc mặt lên mà bảo ra những lời rất là kinh trọng, kinh trong quá cho đến đổi mặt thầy đang tươi như sen bỗng tái ngắt như chàm, đến đó mới biết cái bùa ấy là bùa « Xích-khâu » chớ không phải là « Tốc-Hỷ ».

Hoàng-hải tân-văn

Cứu vớt vợ nhà mà không hay

Ở bến Londres có tên làm Ông J. Knocker ở cù-lao Cowwes xuống tàu đặng đi Southampton hầu có xuống thu mình, chẳng để chẳng ta khi gần xuống tàu lại nghe tiếng người ta tiếp cứu, day lại thì thấy một người chết nổi sắn liền nhảy xuống nước mà cứu vớt lên một người đàn-bà rồi đi trên bờ, lật-đật xuống tàu mà đi. Lúc ấy chạy đến nên không thấy mặt. Đến chừng tên Knocker đi lâu rồi mới hay người đàn-bà mà chàng ta vớt đó là vợ nhà.

N. B. — Việc nầy ai mới nghĩ sao?

***

Về việc dân tân-đáo

M. Dairs công bộ thượng-sư và M. Johnson hội trưởng hội phái-viên lo về việc dân tân đáo (Huê-kỳ) đang nghiêm cứu về một mặt luật số tính cho hội công-tổng phân đoán. Tueo ý hai ông kỳ thì định cho trong 100 số bớt xuống còn hai, số dân cho dân lập nghiệp tại Huê-kỳ, nhưng lại thêm 2 °/o số dân Ang-o-Sagenne.

N.B.—Ngày nào mấy ông quản-hạt hội-đồng và chánh-phủ định ngân sẽ dân tân-đáo tại xứ Nam-kỳ ??!

***

Đại phi thoàn « Dixmude » bay 6.800 ki lo-mét không ngừng

Từ ngày bay ra phi-thoàn đến nay chưa có phi thoàn nào bay luôn luôn tiếp không-khí mà được lâu, cũng là bay được cuối bỏi 6.500 ngàn thước. Ngày nay mới có đại phi-thoàn *Dixmude* ở quan tư thủy Du Plessis de Grenadan cầu quản, bay được lâu lắm đó.

Ở Guers-Pierrefeu bữa thứ ba bay ngang qua bờ địa-trung-hải rạng ngày thứ tư đã thấy bay trên thành Alger rồi, Rồi đó bay qua Biserte ở đó bay qua phía Nam Tunis, lần lần qua Torcmr Gr.fas, Sfax, Gadès. Tuy là bị giông gió nên trở nài không được bay tới mỗi chỗ theo ý định chớ đại phi-thoàn « Dixmude » cũng trở lại Biserte rồi bay theo phía tây hải ngan Sicile. Nhưng rồi mới đến là khi bay tới Sardaigne bị bão-tố, mưa lớn và sấm sét nên phải trở lại phía Bizerte mới bay lên trên cao được tránh cho khỏi bão giông ấy, rồi đó mới bay qua địa-trung hải (Méditerranée).

Đại phi-thoàn Dixmude bay ngan hải ngan Sicile phía Tây và hải ngan Corse phía Đông. 4 giờ bay trên miệt ly qua 5 giờ tới Toulon.

Khi đánh vô tuyến điện mà hỏi dọ thời tiết rồi thì bay qua Marseille đặng đi giáp vòng Đại-pháp. Ở Bordeaux bay thẳng qua Paris tới đây thì đã được 6.500 ngàn thước rồi

N. B. — Ngày nào mới nghe nói người Annam ta được vậy !!!?

(Mai tiếp).

Avis d'Adjudication

Le public est informé qu'il sera procédé à l'Adjudication pour l'effrusage des marchés et sinettoirs des villages de la province de Tânan, pour l'année 1924, aux lieux, dates et heures ci-après indiquées.

Inspection de Tanan

26 Novembre 1923, à 8 heures du matin

Marché de Binh-quoi	Ha i pis	420 $ 00
Abattoir de Binh-quoi	»	365 00
Abattoir de Binh-áp	»	2.870 00

Délégation de Binhphuoc

27 Novembre 1923, à 8 heures du matin

Marché de Deong-xuân	Ha i pis	572 $ 00
— Thuận	»	200 00
— Binh-phuoc	»	520 00
— Thanh-thuy	»	200 00
— Tân-tru	»	940 00
Abattoir de Tân-tru	»	390 00

Délégation de Thuthua

28 Novembre 1923, à 8 heures du matin

Marché de Thu-thua	Ha i pis	1.760 $ 00
Abattoir de Thu-hua	»	790 00
Marché de Nui-tao	»	427 00
Abattoir de Nui-tao	»	305 00
Marché de Binh-trong tây	»	10 00
Abattoir de Binh-trong-tây	»	50 00
Marché de Quê-mi-nhanh	»	10 00
Abattoir de Quê-my-thanh	»	15 00
Marché de Binh-canh	»	20 00

Délégation de Mochoa

29 Novembre 1923, à 8 heures du matin

Marché de Thai-binh-trung	Ha i pis	80 $ 00

Les cahiers des charges sont déposés au 4e bureau du Gouvernement et à l'inspection de Tânan où le public pourra en prendre connaissance.

Tânan, le 25 Octobre 1923.
Signé : RENAUD.

SIÊNG
Muốn nhọ hôi và mùi tuyệt thì nên dùng thứ thuốc điếu văn rất hay là bột hiệu Espic
2 f. 25 một hộp
Trong nhà bào ở nơi lại Sở LAZARE
20 PARIS đều có bán
Xin nhớ cái ký tên J. ESPIC ở trên mỗi điếu thuốc

HÁT XIẾT
Ban Cirque Modern
HÁT TẠI SÂN CHỢ-MỚI SAIGON
CHIỀU NAY ! CHIỀU NAY !!
LỚP TUỒNG ĐẦU
Với bạn hát có danh đệ nhứt đều là kép hát Tây và Annam với những thú vật như Ngựa, Chó v. v...
Hay lắm ! *Hay lắm ! !*
NHƠN RÁNH NÊN ĐẾN MUA VUI
Chủ-nhiệm : CRISTOFFO *Bầu cảnh :* BEN-BRAHIM

PHÒNG TRỒNG RĂNG
VINCENZI
Quan Tân-sĩ Lương-y MALZACH ở Paris
Chuyên nghề trị bịnh đau họng và răng. Trồng răng vàng và các thứ
Dây thép nói 371
Số hiệu 22 đường Lagrandière
Khám bịnh từ 9 giờ đến 12 giờ mỗi bữa và đến chỗ ký hẹn

HÃNG XE HƠI
SOCIÉTÉ des GARAGES CHARNER
Hồi trước là hãng E. C. Monod & Cie
Ở Saigon, Boulevard Charner, tục kêu là đường Kinh-lấp, môn bài số 131-133
Làm Đại-lý cho các hiệu xe hơi
HẠNG NHỨT BÊN ĐẠI-PHÁP
PANHARD-LEVASSOR-ROCHET-SCHNEIDER-DELAGE-BENJAMIN
XE ĐỂ ĐI CHƠI — XE ĐỂ CHỞ ĐỒ — XE CYCLECAR
Đồ phụ tùng cho xe hơi hiệu nào cũng có
CÓ XƯỞNG ĐỂ SỬA XE HƠI
Sơn xe khéo đẹp nhứt
LÀM *ĐẠI-LÝ* CHO VỎ XE HƠI HIỆU
DUNLOP CORD

RƯỢU COGNAC
HIỆU :
BISQUIT DUBOUCHÉ & Cie
Rượu mạnh nầy ngon nhứt hạng Ai không uống uổng lắm
có trữ bán tại hãng
DENIS FRÈRES
La Đại-lý ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnompenh và Tourane.

MUỐN BÁN
Một dịp rất tốt là có một cái xe hơi hiệu «RENAULT» còn mới tinh hão, 11 mã lực; kêu xe lông kiểu theo kim thời có đủ cả đồ dùng.
Đinh giá : 4.200$
Xin đến tại hãng PERRIN, số 26, đường Bonnard mà coi xe.

OÀN-HỒNG-QUÂN thử sản in rồi
Thứ bảy còn đang tiếp.

SỮA BÒ TƯƠI
CÓ KHỬ ĐỘC
NESTLÉ
Có hai thứ hộp

yêu đuổi vàng vọt
GÂY MÔN
Thuốc SIROP de DESCHIENS
nổi huyết bổ
Làm cho tăng tức mau mau. Ăy là mất vì thuốc nầy nên Lâm-quy trở bình.
Thuốc nầy hiệu hiệu thích bổ máu nổi thứ thuốc nổi tiếng nhứt Paris đã đăng nổi Tác quán tại Paris : DESCHIENS, 9 đường Pont-Neuf và các nhà bán thuốc.

HÀY HÚT THUỐC gói và thuốc điếu CÀ-LỐP

GLOBE

鋪 氣 美 利 昌 廣 貨 西

DƯƠNG-DIỆN

Marchand de Meubles

Rue Catinat 109-111-113 — **SAIGON**

Tiệm tôi có trữ, bán giường đồng, giường sắt, nhỏ lớn đủ kiểu, sơn Mâu xanh, trắng, đen, giá từ 25 đồng tới 200 đồng bạc có sommier bằng thép và ruột gà, cái khuôn của sommier cũng bằng thép nữa.

Có thứ *giường bằng đồng bạch kiểu mới ở bên Huê-kỳ gởi lại*, Saigon chưa ai bán kiểu đó, có sommier và khuôn cũng bằng thép cả và có ruột gà, coi lịch sự lắm.

Có một mình tiệm tôi bán giường ấy mà thôi.

Vậy xin quí ông, quí bà đến xem cho biết *kiểu giường kiểm thời ở bên Huê-kỳ, bán từ 600 đồng tới 1.200 đồng bạc.*

Có bàn, ghế, tủ kiến, đá cẩm thạch và các thứ ghế hiệu « Thonet » như ghế xích đủ (berceuse) v. v. lại có tủ, bàn, ghế, đánh vernis tampon.

DƯƠNG DIỆN.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

TIỆM CHÁNH TẠI QUẢNG-ĐÔNG TỈNH-THÀNH, ĐƯỜNG ĐẠI-TÂN SỐ 145-147 VÀ 149, TIỆM PHÁNH TẠI CHỢ-LỚN, ĐƯỜNG CANTON, SỐ 38, DÂY THẾP NÓI SỐ 658

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG DƯỢC-TỬU
(Thuốc rượu NHIÊN-THIÊN-ĐƯỜNG)

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐÌNH KHÁU PHỤ-QUẾ LÝ-TRUNG-HUỜN

Thuốc hườn nầy chuyên trị năm phụ lão ấu, hàng trẻ hóa bất sanh, thổ dương hư khí nhược; hay đau sốc hông, trạo trực muốn mửa, tạng phủ bất điều, ăn uống không tiêu; bịnh hậu khiếm hồ, mang-mán hồn suy; tỳ hư vị yếu, đau bụng ỉa chảy; ăn uống chẳng ngon; hình thể mỏi mệt; ban đêm hay ho, ban ngày đàm nhiều; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trúng hàng hoặc ăn đồ lạnh lẻo sống sít, ngưng trệ rồi bất mửa; hoặc cảm hàng mà tay chơn rung rẩy; hoặc nguon-khí bất điều, tinh thần suy kém, v. v... thậy đều trị được.

Phải dùng nước gừng tươi mà uống với thuốc.

Nếu tôm một lần là thuốc hườn nầy có tài ôn trung phò dương; hễ uống nó được thường thì nguon khí điều hòa, tinh-thần bồi trương.

Bổn đường 48 gằng công tìm kiếm các thứ dược-liệu cho thiết tốt thiệt hay phối hiệp mà chế ra thứ thuốc hườn nầy, thiệt là công hiệu như thần, bá phát bá trúng.

Chư tôn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu Ông PHÁT kẻo lầm đồ giả.

Giá mỗi hộp 2 hườn ..... 0 \$ 20 — *mỗi hộp 4 hườn* ..... 0 \$ 40

ADRESSE TÉLÉGRAPHIQUE
NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT
HANOI

暨 大 北 圻

NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT

HANOI. — *15, Rue des Caisses 15. (Bureau d'expédition)*

Atelier de tissage au village Buôi (environ Hanoi)
Filature de soie à Bông-sơn (Annam)

Dépôt :

Lãnh sống bông bất kiết và các bông lạ dệt đúng kiểu lãnh tàu *Bắc thảo* **nơi dấu quán dệt chữ : 南盛興家用**

Gá lãnh sống :	Extra qualité		3 \$ 80 một quán
	1re	—	3 60
	2e	—	3 30
	3e	—	3 00
Giá xiên 3 chỉ bông 5 chỉ :	Extra qualité		4 50 một áo
	1re	—	4 00
	2e	—	3 50
	3e	—	3 20
Giá lãnh đen Bắc-kỳ :	1re qualité 11\$00 — 10\$50 — 10\$00 mỗi sấp 2 áo.		
—	1re	—	7 00 — 6 50 — 6 00 mỗi sấp 2 quần.

Các giá trên đây khi cao sẽ báo trước, khi sụt sẽ bán rẻ.
Xin đồng bang chiếu cố.

NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT,
Cẩn bạch.

Kính cáo

Cùng chư quí khách dặng hay: từ ngày tôi mua dặng tiệm thợ bạc hiệu Lâm-kỳ-Trân ở tại chợ cũ Saigon, cần đầu dảy phố chà bán vải số nhà 92, thì tôi sửa hiệu lại là « Lâm-đại-Thạnh » và sắp đặt sửa sang trong tiệm lại, rước những thợ thật xảo thủ mà làm đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, mỗi mỗi đều cải cựu hoá tân, đã xinh đẹp mà lại chắn chắn, và có bán đủ thứ đồ trang sức lềm sắn bằng vàng mười, vàng tây hay là đồng thà đủ kiểu thật khéo; có bán đủ thứ hột thủy xoàng, xây lóng, saphir đỏ nhận hoa tai, cà rá rất đẹp, cũng là đồng hồ lớn, nhỏ, đồng-hồ trái quít bằng vàng, bạc cùng nickel, đủ hiệu và đủ thứ máy chẳng luận vật chi đều có lập toa bảo nhận, chẳng hề dám giá đối mà gạt kẻ mua bao giờ.

Xin chư tôn thừa nhân đến viếng và chiếu cố tiệm tôi một phen thì biết cách tôi buôn bán thành thật thế nào; tôi sẽ hết lòng cảm tạ.

Tự do diễn-đàn

(Tribune libre)

Ngọc cùng liệt-qui

Hồi lâm phen, Bổn-báo có trưng ngọn rồn sẽ mạo Tự-do-diễn-đàn nầy, Bổn-báo riêng để cho liệt quí bình luận cho thỏa mấy ý muốn. Nhưng hồi, cũng đã lâm phen, Bổn-báo gặp nhiều cô chỉ hằng thốt rằng tên kỳ dưới bài gởi đến và đăng vào báo đó không phải là tên thiệt của người viết bài ấy; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà đề đại vào. Ấy là một điều tầng cho là khiếp nhược, mà người chư chịu ẩn-nhơn chưa bỏ. Nếu việc quả, sinh tiền đương cảm việt chép ra để gương giáo ch, có sao lại sợ mà nặc danh? Hễ chưa thấy là khiếp nhược chăng?

Vì cái lẽ khiếp nhược ấy, gây rối, buộc Bổn-báo tỏ dấy, những bài ở đâu gởi đến, tên kỳ không rõ, hoặc Bổn-báo không nhận biết, thì Bổn-báo không ấn hành. Lại các những bài ấn hành trong mục nầy, thì Bổn-báo đề trọn sự phần người kỳ tên gánh chịu lấy những đầu cang hệ gì xảy đến; Bổn-báo không can-dự.

L. T. T. V.

* * *

SAO KHÔNG HỖ PHẬN

làm người

Phàm đặt ra mình là người lớn, là lớn tuổi, lại có khi lớn quyền, lớn tước, nghĩa là không phải con nít nên đôi nên ba, thì tự nhiên mình phải cư xử làm sao cho không hổ phận làm người, phải lâm làm sao tránh cho khỏi miệng thế cho mình lớn mà như con nít, ăn nói không thiệt lợi, vui thì cho ăn bánh, buồn thì đòi lại, dường ấy có hổ cho phần râu mày, có hổ cùng bạn tác chăng?

Muốn cho không hổ phận làm người, thiệt cũng khó đó chút, song hễ đặt ra mình là bực cao sang, bực ăn trên ngồi trước, mà mình cư xử như kẻ vô phu, như đứa tiểu nhơn, thì phải cúi mặt hổ thẹn cùng kẻ dưới mà biết phẩm gia, biết giữ lời hứa, chớ không biết trở trái làm mặt, biết coi chữ tín trọng hơn chữ tài.

Dã biết tiền tài như phấn thổ, nhơn nghĩa tự thiên kim, song than ôi! hiếm kẻ vì chữ tài, mà quên nhơn nghĩa, thành ra có cái mặt, song mặt ấy phải núp, phải giấu, chớ chường ra giữa cuốn dương-đường thanh thiên bạch nhựt, có khi hổ thẹn lắm chớ.

CÂN-KHƯƠNG-NGUYỄN.

☘

LÒNG NGƯỜI QUẢNG ĐẠI

Bố đức thi ân

Tại quận Long-mỹ tỉnh Rachgia có thầy Vương-văn-Hồ làm việc sở Thương-chánh, gia đạo tìm thường, phi bần phi phú, tân hình cang đỏm, trọng nghĩa khinh tài.

Song nhờ của phu ấm và người quen giúp sức. Nên thầy mua sắm rộng nương trên vài trăm mẫu.

Năm rồi thầy góp lúa không bán, để mà giúm giúp cho Tá-điền, rồi còn chỉ dư một ngàn gia (1000) qua tuần tháng Septembre 1923 lúa gạo thình lình phát giá lên cao quá. Dân nghèo làm mướn không đủ mà độ nhựt, coi ra cảnh trạng rất hiểm nguy. Bước đầu tháng Octobre 1923 dân trong xứ khỉ sự đói, lúa mua lẻ từ 1 p. 40 tới 1 p. 50 một giạ (40 litres).

Thầy Vương-văn-Hồ thấy đều cơ-cần của đồng bào, nên một ngàn giạ lúa dư của thầy không chịu bán cho Khách-trú. Vì e chúng nó mua đi rồi bán lại mà thắc hạng dân nghèo.

Nên thầy đến xin phép quan Chủ-tỉnh Rachgia cho phép thầy bố cáo mà bán lúa lẻ cho dân nghèo. Mỗi giạ một đồng bạc (1 p. 00) được giúp cho Đồng bào trong cơn đói khát quan Chủ-tỉnh sẵn lòng mà nhậm lời xin của thầy. Nên khỉ sự bán hôm ngày 12 Octobre đến chiều 17 Octobre 1923 thì hết một ngàn giạ lúa của thầy lường để riêng đó.

Ai lối mua thì được phép đong mà lấy nên đong ra còn có 966 mối hết 34 giạ. Thì tính lại số tiền của thầy Hồ bán lúa đó, sánh với giá đương kiêm thì lỗ mất của thầy trên năm trăm đồng bạc.

Lại có mối đều nầy mới đáng mà kính mến: mấy người nghèo quá làm mướn được 5, 6 cắt bạc cũng đến mà mua nửa giạ hoặc hai phần giạ, thì thầy cũng biểu đong luôn cho trọn một giạ không đòi thêm (có đầu mà đòi và biết ở đâu mà đòi) Người nào nói đói bụng thì thầy biểu cô nấu cơm cho ăn, vì vậy: nên mỗi người đến Người đến mua lúa thì đều được ăn cơm tại nhà thầy. Số người đến mua hơn 400 người dân nghèo.

Tôi nghe những người đi mua lúa của thầy Vương-văn-Hồ về trăm trồ khen ngợi. Nên tôi bổn thân đến tại chợ Long-mỹ mà hỏi thăm mấy người ở gần thầy, thì thiệt quả như lời dân nói.

Tôi lấy làm mừng cho dân trong quận Long-mỹ rất hữu phước mà gặp người có lòng ái-chưởng có đa ái-quốc, biết lá đều đại nghĩa, chẳng ham việc tư lợi. Ước chớ chi: Nhà giàu trong xứ nầy, có lòng như thầy Hồ thì dân nghèo cũng gỏi chút ơn, dở mấy khi gạo kém cơm cao nhờ những thuở làm cơn nghèo ngặt.

Của tay chẳng phải cho không, mà bán rẻ cũng là ân đức. Xét cho kỹ hiểm người kiến thức, xem cho cùng nhiều bực hào-gia mà ít thương nói giống của ta; lại nhiều kẻ thiết tha đồng tội, nhẫm thế sự vinh hư thành bại, xem thời kỳ phú quới tiện bần, làm con người sanh đứng cối trần, tánh hào nghĩa thì ân thì ít có.

Vậy tôi nghe thấy việc thầy Hồ làm dầy là đều đại nghĩa, vì thầy không phải là bực cự phách hào-gia chi.

Nên tôi có đến mà cảm ơn thầy và hỏi thăm coi bởi cớ nào mà thầy tính việc làm nhơn như thế? Thì thầy trả lời rằng: « Tôi nghe dân đói mà lại lúa gạo mắt quá. Nên tôi tính để dành sáu trăm gia lúa và 400 gia anh em bạn tôi, bán lại cho tôi, nên tôi để mà bán rẻ, được giúp cho dân nghèo trong cơn thất nghiệp, chớ chẳng phải tôi lấy câu trọng nghĩa khinh tài chi, hay là dám khêu khích bực phú ông trong xứ, vì dân nghèo đây cũng là đồng-loại với mình, nên tôi rất xót tình cảm động, cái lương-tâm của tôi nó buộc cho tôi phải làm như thế. Xin thầy miễn nghị, tôi bán lúa đây cũng có người tử-tế nhiều gian tội, vì tánh tham họ nghe 1 đồng một giạ sai kẻ giữ đến mua về bán lại và ăn tôi không bán vì tôi vưng lịnh quan Chủ-tỉnh dạy bán cho kẻ nghèo đói, còn kẻ làm ruộng thì có chủ điền và kẻ khá đủ sức mua của Chệt, nên kẻ nghèo đói thì cảm ơn tôi, còn kẻ giữ trả thì giận vì kiếm lợi không được. »

Nên tôi tỏ ít đều mà phô bầy cái danh giá của một người kiến nghĩa khí vi, biết hào-ái đồng-bào, xét thiệt thế gian hy hữu.

Vậy nhơn dịp nầy bổn phận tôi phải thay mặt cho dân mà chúc mừng trước quan chánh Đốc-lý phó Đốc-lý và hai ông Chủ-sự có người làm tôi tớ, sau cảm ơn thầy và cầu chúc cho thầy Vương-văn Hồ với qui phu-nhơn được phú thọ khương ninh, bình an vô dạng, vững chơn gợi bề hoạng, nhẹ bước chốn đường danh. Công toại danh thành, cũng cơ đỗ sộ.

Hội đồng địa hạt
Nguyễn-sử KỲ.

Savon Cadum

Savon tinh anh, như

SAVON CADUM

thì lấy làm hữu ích cho vệ-sinh đa người.

Vả lại savon nầy tiền lắm, gì người ta đúng nó trì cang, không bề chức nào, mà lại lâu giải bằng hai cục savon thường.

Giá mỗi cục Savon Cadum là Hai quan tiền Langsa.

2 f. 00

TRƯỜNG HỌC TƯ HUỲNH-VĂN-CHỢ

Ông **Huỳnh-văn-Nhung** dit **Chợ**, cựu giáo sư trường Collège de Mytho, có bằng cấp Brevet Supérieur và Certificat pédagogique bên Pháp-quốc, mới lập trường tư tại Chợ-lớn, đường Mỹ-tho, gần đồn Cây-Mai.

Trường có bốn lớp: LỚP BA, LỚP NHÌ, LỚP NHỨT và một lớp 1re ANNÉE.

Giá tiền học nhứt định như dưới đây:

LỚP BA	*ở trong mỗi tháng là:*	15 \$ 00
	ở ngoài mỗi tháng là:	4 00
LỚP NHÌ	*ở trong mỗi tháng là:*	16 \$ 00
	ở ngoài mỗi tháng là:	5 00
LỚP NHỨT	*ở trong mỗi tháng là:*	18 \$ 00
	ở ngoài mỗi tháng là:	7 00
1re ANNÉE	*ở trong mỗi tháng là:*	19 \$ 00
	ở ngoài mỗi tháng là:	8 00

Tiền học phải đóng trước ba tháng.

Ngày **15 Septembre 1923** sẽ khai trường.

Sách vở giấy mực về phần học trò mua. Mỗi trò phải cầm chiếu, mền, gối, mùng và mayô hai bộ đồ Langsa bằng bố trắng và cỗ đứng dặng bàn khi đi dạo.

Ngày 16 Novembre 1923

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Số mua
Nhà nước	1 f. 18
Ngân hàng Đông-pháp	9 10
Sté de G. de la Banque Ind. de Chine	9 10
Ngân hàng Hongkong Shanghai	9 10
Ngân hàng Chartered	9 10

MÊ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Cholon bao trả lại giá mỗi trăm kilô

Vinhlong	6 \$ 55	à 6 \$ 15
Gocong	6 45	à 6 55
Bai-xau	6 50	à 6 60
Baclieu	6 60	à 6 70
Giá thường bực trung	6 43	à 6 53

TÀU ĐI LỤC-TỈNH

Chiếc *J. Raeff*, chạy Paompenh, Bacprés, Angkor, ngày thứ ba 13 Novembre, à 9 giờ.

Chiếc *L. Blanchet*, chạy Paompenh, Bacprés, Angkor, ngày thứ năm 15 Novembre à 9 giờ.

Chiếc *J. Raeff*, chạy Cambodge, Laos, ngày thứ ba 13 Novembre, à 9 giờ.

Chiếc *Battambang*, chạy Cambodge, Laos, ngày thứ nầy 17 Novembre, à 9 giờ.

Chiếc *Nam-kỳ*, chạy Ouest, ngày thứ hai 12 Novembre, à 9 giờ.

Chiếc *Hainan*, chạy Ouest, ngày thứ sáu 16 Novembre, à 9 giờ.

Chiếc *Hainan-Khmer* chạy Cap, Baria, ngày thứ hai, thứ ba, thứ năm, thứ sáu 8 giờ tối và thứ bảy 12 trưa.

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

Tàu chạy đi Pháp-Quốc

Chiec *Chili* sẽ chạy đi Singapore, Colombo, Djibouti, Port-Said, Marseille ngày 15 Novembre 1923 11 giờ sớm mai (M. M.).

Chiec *Jérusalem* sẽ chạy đi Colombo, Djibouti, Port-Said, Marseille ngày 21 Novembre 1923 (M. M.).

Tàu ở bên Pháp Quốc chạy qua Saigon

Chiếc *Boedic* ở Port-Said chạy hôm ngày 14 Novembre (C.R.)

Chiếc *Paul Lecat* ở Marseille chạy hôm 2 Novembre và sẽ tới Saigon lối ngày 29 Novembre 1923 (M. M.).

Tàu đi Tonkin, Trung-quốc và Nhựt-bổn

Chiếc *Chambord*, sẽ chạy đi Hongkong, Shanghai, Kobé ngày 18 Novembre 1923 (M. M).

Chiếc *Amiral Latouche Tréville* sẽ chạy đi Haiphong ngày 17 Novembre 1923 19 giờ sớm mai (C.R.)

Tàu bên Nhựt bổn, Trung-quốc, và Tonkin chạy qua Saigon

Chiếc *Jérusalem*, ở Haiphong, Tourane sẽ tới ngày 19 Novembre 1923 (M. M.).-

Chiếc *Caravellas* ở Haiphong sẽ tới ngày 18 Novembre 1923 (C. R.)

Chiếc *Malte* ở Haiphong sẽ tới ngày 26 Novembre 1923 (R. C.).

Chiếc *Ordnoque*, sẽ chạy đi Sanghai, Qui nhơn, Tourane, Haiphong ngày 19 Novembre 1923 (M. M.)

Chiếc *Donai* ở Singapore sẽ tới ngày 22 Novembre (M. M.)

Nhà máy xay lúa

MÁY TÀU CÙNG CÁC THỨ MÁY KHÁC

Lục châu quí khách muốn lập nhà máy xay lúa cùng các thứ máy khác, hãy đo nơi hãng « L'UNION INDUSTRIELLE et COMMERCIALE » môn bài 141 đường Chaigneau Saigon.

Giá đã rẻ, mà cách trả tiền bạc cũng là dễ; cho trả 2 kỳ cùng là 4 kỳ, tùy theo ý mình muốn.

Ông chủ hãng nầy rất thiện nghệ hết sức về việc nhà máy xay lúa cùng các thứ máy móc khác.

Như trong lục châu qui khách muốn hỏi đều chi về máy móc cùng đồ phụ tùng nhà máy, thì hãng nầy sẵn lòng hồi âm tức thì.

Có xưởng tại Chợ-quán làm và sửa đồ các thứ máy, cùng việc tô-vô kỹ càng và nhanh lẹ lắm.

RƯỢU

"KOTO"

Khởi từ hồi sanh

Đại lý một mình hãng : « Société Marseillaise d'OUTRE-MER. » — SAIGON

RƯỢU SÂM-BANH

MOET & CHANDON

NHÃN XANH *Là tốt hơn hết*

Phải coi chừng đỡ giả mạo

Nài cho đặng thứ cái nhãn có ngôi sao 5 nhánh

Đại-lý cho cải Đông-pháp

10, Boulevard Charner. — SAIGON

DENTIFRICES DES RR.PP. BÉNÉDICTINS DE SOULAC

ELIXIR-PÂTE-POUDRE-SAVON

Bảo tồn rất thần hiệu vẻ lớn cho răng đồng hàng tin anh.

Đại-Lý : CANQUE et LACOUR, Saigon.

VIN TONIQUE ET BI-NUTRITIF DU DOCTEUR RIP

Vẻ sanh TỬU của Lương y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cũng là trán kiện tinh-thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khi lực suy giảm, mỗi thấy ngày mười đã thấm mần hết lăng rượu nầy vô, thì ăt động cốt thơ thanh dồng một mày tươi tốt coi như trẻ, lại mãng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ, lâm liệt, da thịt đỏ sản, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây *ở đường Marins số 190, Cholon.*

Dépot PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue des Marins Cholon.

NHÂN TÌNH NGẦU LỤC

KIM-TỪ-CẦU

(Tiếp theo)

Tô-Cầu nói : « Thưa chàng, thiếp rất cảm thành tình lang-quân là ư lắm, không đợi phải rang iưng đoan-ninh mới là biết nhau, tuy tình luyến-ái đến cực-độ mà vẫn đem về đạo chính để cho thiên hạ sỉ-nam oán-nữ ngỏ hầu biết cái chí khuynh-hướng của chúng ta, mà đổi cái tà-tâm vọng-niệm, không nên cầu sự chầu-hợp mà phi gia đạo được. Thiếp với chàng đều có sẵn tính song không phạm đến lễ-nghĩa, vận-mệnh có ghen ghét, mà lương-tâm thật không quở trách khi nào ; ai đời từ ngỏ biến đến giờ, tưởng cái lích-sử ấy, chàng còn chưa rõ, nhơn đây kể qua mà nghe cho biết. Số là trong chúa gặp lũ cướp-bốc, nào phải là ai xa la chính thằng bạc-ác Lô-Thâm nguyên bọn ác-khiếu khi trước nó thường đóm đó của cải những người tuất-cơ lỗ-vận, đàn bà con gái ai có nhan sắc tìm mưu hãm-hại, như thiếp là đã đổi ba phen khổ-sở vì bắt, kế-cuộc hầu con làm nghề ban thịt buôn-người.

Khi hai chị em tôi chúng tôi đã mắc vào lưới, thì quyết liều mình ba bốn thứ, song chúng giữ gìn rất cẩn mật, không tài nào thoát nổi.

Một hôm, Tuố-Nhi bị chúng treo lên hỏi tội, tôi sợ quá, phải lấy mình che chở cho nàng xin thà phạt từ xu không dám trốn-tránh khinh-xanh nữa, bản đắc thế, mới ép gả tôi cho tên Ngô-Thương một nghìn bạc, Tuố-Nhi làm con nuôi, lấy giá năm trăm. Lão-ma ấy là một người dâm sắc, của người vợ thì ghen tỵ, Lão sợ ở không yên mới dọn hết gia sản gửi trở về đất đông bằng, chưa bao lâu lại phải dời sang tỉnh khác, một năm đôi chốn có năm bảy lược, còn chị em tôi thì phải khoác-trang, ăn quần đổi dạng nam-nhi, khi trèo non lặng suối, gác lẻ bên trời, không định nơi nương là nơi trú-túc, ngày tháng dật-dờ, lầm tục chung buồn cười cho thân-phận, chưa chắc nổi tình đời, đã không biết công lâm vui, nhưng hương bấy cho Tuố-Nhi đến xanh đã tỏ tình chi, mà phải day dọa, nên đàn đa kiếm cách che oang thoát-thân.

(Mai tiếp)

THIẾT LẬP NĂM 1902

T. MORISE

NHÀ CHỤP HÌNH NHỰT

21, Place Gambetta (cửa chợ cũ)

SAIGON

SỐ CHỤP HÌNH ĐỦ THỨ

Chụp hình tại chỗ và đến tại nhà tùy ý người muốn.

MUỐN BÁN

Một cái xe hơi *Torpédo sport* hiệu DELAHAYE, năm chỗ ngồi, 13 16 ngựa, bốn máy, máy quẹy và thắp đèn điện, năm bánh xe cầm sẵn, nóc tôi đã thiệt. Xe còn tốt. Hỏi trước mua 42 500 francs, nay bán tiền mặt : 2500$.

Ai muốn mua xin hãy viết thơ hay là đến tại nhà số 20 đường Taberd thương mại từ 11 giờ tới 12 giờ mà thương nghị.

MỘT LỜI KHUYÊN RẤT ĐÁNG

NÊN BIẾT CHỖ MÀ MUA

Các nhà buôn bán về đồ sắp hóa nên đến tại hãng chánh «BOY LANDRY» ở tại hông nhà bát tây Saigon, số 17 place du Théâtre mà xem các món hàng hóa như : Rượu tây rượu chát trắng, chát đỏ, thứ thường dùng và thứ thiết tốt đều có đủ, rượu sâm-banh, các thứ rượu hồ khoẻ và đủ các thứ vật thực đồ hộp, mà mua về bán, đồ đã tốt giá lại rẻ nên đồ bán lắm.

Hãng «BOY LANDRY» lại là hãng chánh chỗ trữ thuốc đều hiệu «JOB». Hiệu thuốc điếu nầy người Tây-Nam gì cũng đều ưa dùng, chỉ vì mắt rẻ thơm, bởi không khỏi cỏ lại rẻ hơn các thứ thuốc khác.

CHƯ TÔN Ở XA xin viết thơ cho hãng mà xin làm bản giá hàng hóa, Thơ viết bằng chữ quốc ngữ cũng đặng. Chư tôn có muốn đồ xin cứ do theo giá, trong Prix courant đó mà gởi mandat cho hãng. hoặc muốn hãng gởi đồ theo mà thơ theo cách contre remboursement cũng đặng (Nghĩa là đem tiền đến nhà thơ mà lĩnh đồ ra).

Chư tôn có dịp đi Saigon nên đến viếng hãng một phen, dầu mua không hãng cũng vui lòng tiếp rước luôn luôn.

KHĂN ĐEN TỐT ĐẸP

Hàng nhứt, nhiều tàu, nhiều Bombay và hàng thiệt tốt. Giá mỗi khăn đặt là 3 $ 00. Hạng nhì, nhiều Bombay thứ mỏng và bông nhỏ mỗi khăn đặt 2 $ 00.

Kẻ ăn khăn muốn dùng như nón phải đo nơi hoành tròn đầu, rộng hẹp kẻ là mấy lất, mấy phân, song người hớt tóc dùng không cần đo. Nhiều hay ít lớp, hay trước từ 4 tới 8 lớp là sự thường dùng, nhưng tùy ý muốn của quí vị, xin viết thơ nói rõ số lớp mà gởi cho chắc chắn. Vì tôi ở xa Poste lớn, gần Poste nhỏ nên cách gởi lãnh hóa giao ngân (Contre-remboursement) không nhận, xin quí vị muốn đặt khăn gởi trả giùm tiền trước cho tiện.

Nội Saigon-Cholon có một mình M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN làm Đại lý bán khăn của tôi.

NGUYỄN-VĂN-BÚP,

à Suối-đôn par Laithiêu

TRƯƠNG-THÁI-TRỨ

Chủ-nhơn

NAM-CHÂU KHÁCH-LẦU

N° 29-31-33-35, rue Amiral-Courbet. — SAIGON.

PHÒNG RẤT RỘNG RÃI

Thiệt mát mẻ

Lại sạch sẽ và thanh tịnh lắm

GIÁ RẺ HƠN CÁC NƠI

QUI KHÁCH GHÉ TẠM NGHỈ CHẮC ĐẶNG VỪA LÒNG

Lâm-quang-Roi, *Quản lý.*

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

Ông GIUNTOLI *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat môn bài số 155 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lầu*

(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư quí bà và chư quí ông đời gót ngọc đến tiệm bổng mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm nầy bán đủ các món đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho bạn đồng-bang ta dùng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rá, dây-chuyền, đồng-hồ, mái-day bằng vàng, bằng bạc, trơn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiểu soi con mắt bằng ni-kên, bằng vàng và bọc hương-y đều nạp dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi : lớn có, nhỏ có, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc làm sẵn trong *cét-a*, bông tai đủ kiểu.

Ông GIUNTOLI, chủ tiệm vàng hiệu CON RỒNG VÀNG, bởi trước có làm thợ bạc và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi cái quản các người làm công.

Chư quí bà và chư quí ông có mướn làm hay là mướn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư quí-bà và chư quí-ông có cần đùng đồ Nữ-trang chi xin hãy đến tại tiệm « CON RỒNG VÀNG » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ khiệt tốt và giá rẻ hơn các tiệm khác.

MAY KINH.

Mục-tú-Nương

(NÀNG CÓ HAI CON MẮT ĐẸP)

(Tiếp theo)

— Chà, mình trọng tôi hơn thiên hạ, thiệt tôi đẹp mày nở mặt có chi hơn !... Song, tôi còn e một chúc,.. Chẳng hay tôi đến nhà mình mà thăm vậy có đặng cùng chăng ?

— Không thể nào đặng cả !., Nay, mai, đây... hết chuyện.

Chàng nọ hiểm rằng :

— Mình gần *xuất giá* phải chăng ?

— Cũng là đàn đó...

— Đâu, công việc tại đâu mà nên mình chịu thuật cho tôi nghe chớ ?

— Thuật hay chẳng đều tại nơi tôi.

— Khá thuật nghe chơi, nhằm cái việc cũng là ngộ đó.

Nàng lấp nghiêm mà đáp lại rằng : « Lẽ hỏi đã thành... Tôi đây bây giờ còn chờ ngày chồng cưới.

— Cảnh ấy là cảnh của mình xưa nay đã từng quen nhau cơm-bữa chớ lạ lùng chi ?

— Ấy, phen nầy thật hằng hỏi mà !

— Tôi mừng cho mình có phước.

— Việc nầy khởi tại Vợ-sây trong mùa xuân nầy chớ phải đâu xa-xắt.

— Đến nay đã gần ba tháng rồi... bận không nóng sao ?

— Tôi đã chẳng rãi mà suy nghĩ.

— Mà ai cưới bận vậy ?

— Một gả kia mình chưa biết, và có nói tên hằng ra mình cũng chẳng rỏ là ai.

— Tôi chừng đó mình mời tôi đi họ với ?

— Lẽ khi được... song tôi chẳng mời đâu.

— Như tôi đây cũng đáng mặt đứng chứng thứ nhứt cho mình chớ ?

— Ô, I mình đừng nhiều chuyện.. Chừng ấy có đi thì đi !

— Pho-lo-rét-tin nói rồi liền bưng ly-sâm banh mà uống cạn. Rắc Rôc-hoe nói tiếp nữa rằng : « Hồi ban sơ tôi vui mừng hết sức !... Kế nghe mình cho tôi hay chuyện ấy tôi bất đùng-đưng.

— *Vốc* đa !

Chàng ta xích lại ôm xoắt ngan mình nàng và nói : « Tôi yêu mếm mình lắm, mình có biết cho tôi chăng ?... Và nay còn yêu hơn khi trước nữa !

Nàng cười miếng chi và đưa ly ra ; chàng rót thêm rượu tới đầy vập.

— Thôi đi ! Đề mà đánh đạo với ai khác kìa, chớ còn gặp tôi, phải đẹp !

— Tôi chẳng biết ai mà bỉ cho kịp mình đâu !

— Mình khéo nói !... Như con tóc-mặt đó chẳng phải ngộ sao ?

— « Ai kìa ?.. » Chàng nói và nghĩ lại cho nhớ.

— Có một con ấy ! trọn kiếp mình có một nó mà thôi !., Mục-tú nương đó !...

Sa Ro-si-na Hoach-sông giựt mình liền đáp :

« Lina phải chăng ?... Mình nhớ dai quá !... Tôi không nhớ cái vóc vại nó ra sao nữa đó !

Pho-lo-rét-tin vừa le-tuổi vào ly rượu sâm banh mà liếm hớp rồi nước chúc chúc vừa nói rằng : « Tôi coi thiệt, tôi đây cũng không nhớ dặng. Hôm nọ, thừa ưa, tôi đang tìn việc khác sao ai xui khiến cho tôi gặp nó... Hôm ấy là nhằm bữa *dám hỏi* của tôi đó... Tôi đang đi với ở nhà tôi...

Rôc-co-hoe châu mày. Thế nầy chắc Lina đã thò-lộ hết mọi đều cho Pho-lo-rét-tin biết rồi chăng ?... Sợ là sợ nó thọp thẹp về công việc của mình, con Mục-tú-nương ấy ! Đàm đồ máu năm xưa bấy lâu êm biệt, chỉ có Xi-ba-lô, Rôc-co-hoe và nàng biết mà thôi...

Hai người đàn bà ấy thì ghét nhau.. Khi trước hai đàng muốn giết nhau lận... Song, theo cái tố của bọn ấy, chẳng nó thuận lại với nhau rất dễ, và như xưa hai đứa bị ghen vật mà thù nhau, nay hiệp nhau mau lắm nhứt là đặng đồng tình mà hại, đề rửa hờn, cái người đàn ông đã bào chông nó mích nhau như vậy.

Rôc-co-hoe gật ý hỏi lơ là : « Nói vậy mình có gặp Mục-tú-nương thiệt sao ?

— Thiệt chớ.

— Rồi từ đó sắp sau, mình có gặp nó nữa chăng ? Nàng ngó chàng ngay mặt mà rằng :

— Thường gặp !

— Lẽ nào !... mà ở đâu vậy ?

Pho-lo rét-tin thấy bộ anh ta thì biết anh ta bối rối. Chẳng dè việc riêng của anh ta là chi, nàng bèn phát ghen trong bụng.

Nàng cười gằn mà nói như vầy : « Mình tọc-mạch quá ! »

— Nầy, mình... Mình nói chuyện nó cho tôi nghe, thì tự nhiên tôi phải hỏi ra cho biết... chớ nào phải là tôi có ý chi, *có hồn hại* si nói lào !..

— Thôi, tôi biết mình nhiều lắm mà, đừng lược-mỹ cho vô ích !

— Mình thử nói ch yên đến khác với tôi coi ; khi ấy tôi cũng phải bổ thăm như vậy nữa. Đi lâu ngày rồi ! vẻ ai cũng muốn biết việc ở nhà ra làm sao chớ !

(Còn tiếp).

HỘI NHÀ MAY XAY LUA VIỄN-ĐÔNG

(Rizeries d'Extrême-Orient)

Hội nặt danh vốn hiu 25 triệu quan tiền Langsa đều đóng tất số

Ở tại SAIGON, đường Belgique, môn bài số 15. — Nhà máy xay và kho trữ ở tại CHOLON

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA

MUA LÚA VÀ LÃNH BÁN LÚA — GIỮM TIỀN LÚA VÀ THẾ LÚA — CHỞ LÚA — LÃNH LÚA GỞI KHO

Trước khi bán lúa, xin hỏi bổn hiệu; nếu vị điền-chủ nào mắc đi không đặng thì viết thơ cho bổn hiệu, bổn-hiệu sẽ đến viếng mà bàn luận. — *MUỐN HỎI CHI THÌ BỔN-HIỆU SẴN LÒNG CẮT NGHĨA CHO HẾT.*

Phòng việc : ở tại đường Belgique, môn bài số 15.

CÓ ĐẶT HÃNG NGÀNH TẠI CẦNTHƠ — Và có lập chánh mua lúa nơi các chỗ thị tứ

SAIGON. — IMP. DE L'UNION TIRAGE 3,500 EXEMPLAIRES L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Tirage : 3585 ex
Saigon le 16/11/23

CHỦ ĐIỀN !
NÔNG GIA !
CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Các môn gì của chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm ra hay là sửa lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp; làm các môn nhỏ rời của mô-tơ bằng thép, gan, đồng, đồng-bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến :

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE
Tại Khánh-hội, Quai de la Marne
Dây thép nói 95 mà đặt.

Làm kỹ-càng lắm, có tay thợ chuyên-môn ở các xưởng kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc kiêm điểm công việc làm.

MERVEILLE D'ÉLÉGANCE — MERVEILLE DE PRÉCISION

REINE DES MONTRES

Nếu Chư tôn muốn mua đồng hồ trái quít, Chư tôn nói mình là độc-giả của báo «LỤC TỈNH TÂN VĂN» thì Chư tôn được mua giá rẻ coi sau này lại có giấy bảo-kiết và khỏi tra tiền gởi cùng là bao gôi.

Thứ «Reine des Montres» vàng Huê-kỳ.....	8 $00
Có thêm sợi dây chuyền và hộp.....	3 00
Thứ «Carr» dây bằng da để cho đàn-ông, 15 rubuis, vàng mười tuổi	13 00
Thứ «Carr» dây làng, để cho đờn-bà, 10 rubis, vàng mười tuổi	

Magasin UNIVERSEL
157, Rue Catinat 157. — SAIGON.

HÃNG

Trồng thơ 227 — **Comptoir industriel et électro-mécanique D EXTRÊME-ORIENT** — Dây thép nói 412

44 bis, Rue LAGRANDIÈRE, 44 bis

SAIGON

ĐIỆN KHÍ	MÁY-MÓC
Di-na-mô và Alternateur.	Mô-tơ à vapeur fixe et demi-fixe.
Génératrices polymorphiques.	Mô-tơ chạy bằng khí.
Groupes convertisseurs et transformateurs.	Mô-tơ chạy bằng dầu xăn và bằng dầu nặng
Groupes électrogènes và bơm điện.	Mô-tơ diesel và semi-diesel.
Mô-tơ chạy hoài hay là lát lâu mới chạy.	Bơm-máy à centrifuges.
Máy-móc điện.	Các môn khí-dụng công nghệ.
Equipements des centrales.	Dựng nhà máy.

Ai muốn xin họa đồ có đính giá không ăn tiền cũng được.

NGUYÊN-VAN-THIẾT
Quản-lý

PHAP-VIET KHACH-LAU
Hôtel de France
N° 157, Rue Catinat, N° 157 — Saigon

PHÒNG
Mát mẻ Thanh tịnh
PHÒNG TẮM sạch sẽ có DOUCHE
GIÁ RẺ HƠN CÁC NƠI

Qui hợp hôn

Nội trong tuần tháng Octobre 1923 đây, tại làng B. B. nơi ấp B. H, tục gọi là xóm bà-nhiên, có một ông chánh hương-quản cựu Tr. kia tánh tình mãn-thiệp điện mạo đoan trang. Ngày nọ có đi thỉnh kỳ về hồi 10 ban chiều, độ ước 4, 5 giờ chi đó, đi mới vừa ngang khoản vắng, tính có xảy gặp một ông lão, trạng ước 6-7 mươi tuổi, ăn mặt theo cách nâu-sồng (Huê-thượng hảo-trai) một thứ. Hai người gặp nhau đứng nhìn trân một lát, rồi ông lão ấy rủ ông hương-quản Tr. kia biểu đi chơi với lão, thì ông hương-quản Tr. nói tôi phận nhà rằng buộc, vợ con thơ yếu, có dử rảnh ngày giờ đâu mà đi chơi ; còn ông là người ở đâu mà rủ tôi ? Ông lão ấy đứng ngảnh mặt dì một hồi, rồi ông hương-quản mới xây mặt ngó lại sau lưng dòm chừng người đi với mình sao chậm bước, đến chừng ngó lại thì ông lão ấy đã biến đâu mất rồi. Ông hương quản bắt dùn mình, nghĩ rằng trong lúc ban ngày có lẽ đâu qui ma dám lộng, suy nghĩ giây lâu, bỗ dì về đến nhà, bước vô cửa bắt cùng hai bên ngạt-kéo, nói không được, phải chịu câm, ra dấu. Vợ con muốn hỏi đều chi thì cứ ra dấu vậy thôi Còn anh em quyến thức nghe vậy đến thăm, thì y cứ biên chữ trả lời chớ nói không được. Như vậy cũng đã lâu, rước thầy chùa tụng kinh, thầy thuốc phục dược, chứng bịnh không thuyên đến 26 ngày. Bữa kia bắt nằm mê, đến khi tỉnh, vật mình quỉ lẽ, trong giây lát rồi phát thinh nói được. Nay cũng tự nhiên ăn uống nói năng như thường ; vốc người không phải gầy ốm như kẻ đau lâu kia vậy.

Tôi cũng người đồng quản và cũng bạn tri-kỷ ngày xưa, nên mỗi mỗi đều giữ câu yếu tục vấn tang mới rõ gốc tích vậy đó. Tánh người không phải tin dị đoan, đều có ăn chay theo mấy ông tu tâm mỗi tháng theo ngày sóc-vọng chi đó, theo buổi kim thời người cũng có ý văn-minh chút ít.

Lúc nầy giải chức qui điền chuyển lo đường tánh, ít hay lại tới chốn đó thành, cớ sao phải mang chứng bịnh lấy làm khó hiểu vậy đó.

Nhờ trong chư độc-giả lục-châu suy nghiệm, ngỏ dạy lại tôi tường ; chớ tôi thường ở theo thôn-quê cùng-ngõ, ít nghe thấy việc lạ lùng, mới thấy chuyện như vậy nên phải cả gan đồng hỏi.

Sau đây xin ông chẻ-bút cả rộng vừa ý thì xin ấn hành vào tờ qui báo cho độc-giả giải giùm. Vì chăng có trái ý ông chẻ là chuyện mờ-hồ, thì xin ông dạy lại cho tôi biết ngỏ hầu ngày sau tôi có bắc chước lần theo lối văn-minh, chớ xét cho tôi ở tuy dân hũ lậu mà cũng lắm đều lạ mắt hưng tai, lâu nay tôi không dám trần tổ cùng ông, nay thấy ông hay rộng lòng thâu nạp bài vở, nên mới dám thô-thẻ 1-2 lời, thô kịch xin ông miễn chấp.

PHẠM-NGỌC-ĐẲNG,
Binh-đại Hòa-thạnh, Mytho.
(*Thới-thuận*).

ANCIENNE MAISON **PHÚ-TOÀN**

BÓNG GIÀY TÂY và ANNAM — CHỤP HÌNH VẼ BỘI BÌNH RA LỚN

LÊ-VAN-BÊN

SAIGON
17-19 Rue Amiral Courbet, (Halles Centrales)

Gia-truyền tập

Trị yết hầu khẩu sí tân

Bài thuốc nầy chuyên trị đau trong họng và miệng lỡ, chưa răng sưng ra mủ hay là máu, bắt luận lâu hay là mạn, dùng phương thuốc nầy thì tiêu trừ bịnh hoạn, hay là người lớn nhỏ, đờn ông, đờn bà và con nít hễ có đau đớn thì đáng bài thuốc nầy cũng được.

Mấy vị thuốc để dưới đây :

Mai-phiến,	5 phân,	Tê-tân,	5 phân,
Châu-sa,	5 phân,	Xiêng-bồi-mẫu,	3phân,
Quy-ba-minh-phấn,	5 phân,	Huỳnh liên,	5 phân,
Binh-sa,	1 phân,	Xa-hướng,	5 ly
		Sơn-đậu-căng,	3 phân,
		Hùng-hoàn	3 phân,

Mấy vị nầy hồ chung lại, tán nhỏ thành bột, rảy lấy cái nhỏ bỏ cái to, dùng quẩu viết xúc thuốc để tì thổi vào chỗ đau ấy thì thấy hiệu nghiệm.

Các vị thuốc kể tên dưới đây :

Nha-tạo,	3 phân.	Tê-tân,	5 phân,
Đởm-tinh,	4 phân,	Xiêng-bồi-mẫu,	3phân,
Ngưu-bàn,	4 phân,	Huỳnh liên,	5 phân,
Châu-sa,	3 phân.	Xa-hướng,	5 ly
Đại phiến,	1 phân,	Sơn-đậu-căng,	3 phân,
Hùng-hoàn	3 phân,		

Mấy vị nầy hồ chung lại, tán nhỏ thành bột, rảy lấy cái nhỏ bỏ cái to, dùng quẩu viết xúc thuốc để tì thổi vào chỗ đau ấy thì thấy hiệu nghiệm.

Các thứ bịnh đau Đơn-ngọc, Song-ngọc yết hầu, chẳng biết phương thuốc chi điều trị, lâu ngày nổi mục lớn và lở lói, ăn uống chẳng đặng lâu ngày nhinh đói thì chết.

Khi nào có bịnh đó, thì phải dùng miếng tre mỏng vót như cây thẻ bằng hai ngón tay, dùng để cái lưỡi coi trong bọng biết đau bịnh gì dùng để cho thuốc, lời dặn nầy xin nhớ.

Kỳ sau sẽ đem tiếp.
BÌNH HI NHƠN dit VĨNH,
Điền chủ, à Thôtôôi.

Bịnh Trĩ

Bịnh nầy nhiều người bị mà ít biết thuốc trị. Đời văn-minh, đã bết người giấu nghề đem về ám-tỉ nổi kỉ, nên Bổn-báo kính xin ai biết chỉ giùm cho đồng-bang làm nghề.

Mấy thứ Trĩ và thứ nào mặt ra làm sao ? Nhứt là thứ mọc mục trong chảy mủ ra ngoài ; xin dạy giùm cho kíp.

SOURCE
Perrier
GAZEUSE — NATURELLE

Le Champagne des Eaux de Table
Sur les sodas et autres boissons
GAZÉIFIÉES ARTIFICIELLEMENT
La Source PERRIER *a cette supériorité énorme d'être une eau gazeuse*
ABSOLUMENT NATURELLE
Se méfier des contrefaçons

Thứ nước suối nầy thật là nước ở dưới suối tự-nhiên, nên hãy coi chừng họ hay bắt chước.

Ai muốn mua mà dùng thì hãy đến hỏi

POINSARD & VEYRET
Boulevard Charner
SAIGON

Mà mua, đã giá rẻ mà sau khỏi lầm lạt

TẠI TIỆM ĐẠI-ÍCH
Ở CHỢ-LỚN
ĐƯỜNG THÔI-BÌNH, MÔN BÀI SỐ 376

Có bán xe máy đạp hiệu **PEI-PEI MALBROUGH, TALBOT,** mấy xe hiệu nầy tốt hạng nhứt mà giá lại rẻ hơn các hiệu khác.

Có bán đủ *đồ phụ tùng* theo xe máy đạp, giá rẻ; *Quạt điện khí, bàn ủi điện khí, bảng đen điện hiệu Philips, đồng đồn, vân, vân.*

Có bán đèn mãng-song thắp bằng dầu sáng và dầu hỏi cho tới 800 bougies, *đồ để hàm đồ ăn* thắp bằng dầu hỏi.

Có bán *Cầm xe-kéo* giá rẻ lắm.

NHÀ CHỤP HÌNH MỸ-NGHỆ
Thợ chuyên môn ở các tiệm lớn thành Paris về
KHÁNH-KÝ và CÔNG-TY
54, ĐƯỜNG BÔ-NA (*Boulevard Bonnard*), SAIGON.
Dây thép nói số 341 — Dây thép đi tắt Khánh ký, Saigon

Lành rửa kiểu và in ra giấy cho những người chụp hình chơi. — Chụp hình đồ kiểu, hình màu đồ sắc, hình vẽ bằng mực tàu ; chuyên môn nghề rọi hình ra lớn rất rẻ hơn các nơi. — Mỗi ngày đều có chụp tại tiệm hoặc đến nhà thân chủ. Cũng có bán đồ đồ đúng chụp hình ; Rửa hình và rửa kiểu rất khéo và rất giảng. — Ở tiệm có sẵng hoặc vẽ theo ý quí khách đặt, khi đồng bang muốn mua sơn thầy, xin chiếu cố mà ghé đến tiệm chúng tôi trước khi mua nơi khác.

Quí khách ở Lục tỉnh muốn thợ đến nhà chụp xin gởi thơ hay đánh dây thép chỉ chỗ ở cho rành thợ sẽ đến tại nhà.

TOUTES LES NOUVEAUTÉS PHARMACEUTIQUES — RÉCEPTION PAR CHAQUE COURRIER

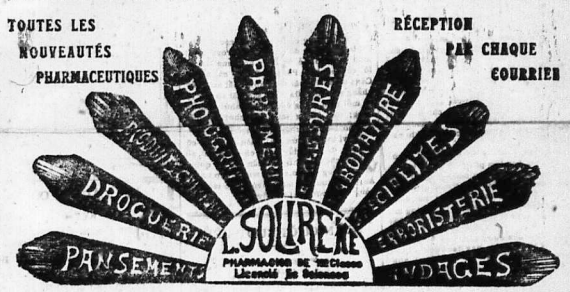

SERVICE SPÉCIAL pour l'exécution des ordonnances urgentes de nuit et de jour

PHARMACIE PRINCIPALE
Fondée en 1865
Place du Théâtre. — SAIGON

SERVICE SPÉCIAL pour l'exécution des ordonnances urgentes de nuit et de jour

MAISON DE PREMIER ORDRE
LA PLUS ANCIENNE, LA PLUS VASTE
ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

ĐỖ-TRIỆU KỲ DUYÊN

PAR

M. LÊ-HOÀNG-MƯU

— HỒI THỨ SÁU —

Ông lâm thế vợ nào kinh phục,
Nếu mà mù
Chẳng nghĩ tình kẻo-cột với nhau,
Thì vàng kia ắc hóa ra thau,
Không những bậy thôi,
Ông Tào cũng lộn-nhào ra trước ! »

Đỗ-lão

Thôi mu đi

« Mụ quen tánh lắm lời hoát xước,
Bảy cho con bắt-chước hỗn-hào ;
Gái lớn thì lựa mối tơ trao,
Hễ cha-mẹ định đâu hay đó.
Lựa là phải hỏi đò lòng nó,
Khéo dẫn dàng chỉ ngỏ cho con ;
Tại họ không tới mụ mà chìu-lòn,
Nên mụ giớn
Xe đang chạy mụ dút-dòn xeo bánh.
Mà xét lại đó coi,
Nghĩa chồng-vợ đã nhiều ấm-lạnh,
Lạ lùng gì nói chánh nói kiêu ;
Lão nhứt tình chăn gối ấp yêu
Nay đâu bạc đã nhiều phước-họa.
Cứ ở thẳng một lòng một dạ,
Xét tôi đâu, còn mà nó đâu,
Lão cũng tưởng
Lão đánh cho ngươi-nữ hảo cầu,
Thì mụ cũng tâm đầu ý hiệp.
Lão đâu có ý quyền hùn-hiếp,
Nhưng khách rể chưa kịp bước vào,
Mà tố hay mai-mối trước sau.
Cho mụ rõ âm-hao mọi nỗi.
Lão cũng tưởng
Hễ gái sắc, trao tơ lựa mối,
Trai tài lo gặp hội rồng-mây ;
Chớ cớn chờ vương-bá chi đây,
Cầm đã tới tuổi nầy chưa gả ?
Đâu nói mà nghe đó thôi,
Chi-thân cũng con nhà rường-rã,
Nào phải tay vất-mả điếm-đàng,
Bởi ỷ giàu hào phóng chơi ngang,
Nên quen tánh quơ-ngang bắt-dọc,
Thuở niên-thiếu không lo ăn học
Để mê theo cờ-bạc rượu trà,
Đêm canh gà giờn nguyệt chơi hoa,
Nỗi lầm tiếng mới ra bạch-tế.
Bấy giờ đã thành nhơn chi mĩ
Biết sửa-sang tánh ý ở đời,
Bỏ hết đàng cờ-bạc ăn-chơi,
Ăn-năn muốn kiếm nơi kết ngãi.
Người trí quá xét mình chừa cải,
Lỗ bước rồi trở lại đàng ngay ;
Nghĩ như vậy cũng đáng mết trai,
Không bỗ phận râu-mày với thế.
Thấy vậy nên lão nói :
Rể như vậy cũng là đáng rể,
Nên lão thâu nạp lễ cầu thân ;
Lão không ưa tham phú phụ bần,
Hễ phải nghĩa Châu-Trần thì sánh. »

Mụ-Đỗ

Thì vậy chớ sao !

« Chỗ ruộng đất Cò bay thẳng cánh,
Không ưng còn làm chánh làm kiêu,
Ngồi đợi tay chưởng-ngọc Lam-Kiều,
Hà chẳng sợ cành thiên nhuy vửa.
Nên ông phải bôn-chôn đi hứa,
Đem con đưa cho đứa thất-phu ;
Nghĩ đến thật quá đau,
Thà bớn mùa khép cửa phòng thu,
Mang áo-bả mà tu cho rảnh !
Thâm thay !
Ai khéo khiến cho nhà bất hạnh,
Gặp những đều nghịch cảnh khó âu !
Nầy ông, ông nói rằng
Đời mấy ai hận áo khỏi đầu,
Nên ông mới cậy nhau với họ,
Tai ông nghĩ vậy mà nói vậy
Nên mụ phải ráng tô cho ông rõ,
Kẻo tưởng lầm rằn nọ có chưn ;
Con Như-Sương nó quyết chẳng ưng.
Nó khéo-léc năn-nỉ, cây tôi nói lại với ông
Sao sao cũng là đừng chịu miệng.
Nếu ông ép ắc là có chuyện,
Sanh đến đều bất tiện cho ông ;
Vẫn biết câu lá-thắm chỉ hồng,
Nên chăng cũng tại lòng cha-mẹ.
Ấy tại bởi có công sanh đẻ,
Thêm dưỡng-nuôi từ, bé lớn-khôn ;
Lại dạy-răng từ-đức tam-tòng.
Cho đáng mặt nữ-trung trên thế,
Nhưng bởi việc lương-duyên tức đế,
Là một đều quan-hệ lớn-lao,
Nếu mà không lựa mối tơ trao,
Cùng đe-dặc gieo cầu phải chỗ.
Chung-thân ắc chịu nhiều tân-khổ,
Nào phải là cùng-số trời xuôi ;
Thân chẳng còn biết sống là vui,
Quanh năm nếm những mùi cay đắng.
Tại bởi cuộc thay đen đổi trắng,
Trăm mối sầu vườn-vấn bên mình
Ấy cũng vì nguyên-ước ba sinh,
Một kiếp hẹn trọn tình cùng Triệu.
Bởi vậy nó cứ theo bận-bịu,
Chẳng cam lòng đặng hiếu mất trinh ;
Nghe lời cha, thì lỗi chữ tình.
Giữ nguyên-ước ba-sinh, thất hiếu.
Có lẽ nên
Việc tấn thối đôi đàng khó liệu,
Hai gánh mang triệu-triệu trên vai ;
Nó quyết cùng mụ rằng
Nếu vội đều liều ép hoa nài,
Nó chẳng quản lạc-lài phận gái,
Ông không rõ mụ đem tố lại,
Cho ông cản trái phải mà làm,
Đừng để cho có chỗ ăn năn,
Rồi kiếm chuyện cần-nhân không đặng ! »

(*Mất tiếp*).

OAN KIA THEO MÃI

Truyện nầy đã xuất bản thêm cuốn thứ tư và thứ năm, cuốn thứ sáu đang in, đã bán tại nhà in J. VIỆT đường d'Ormay Saigon. Độc-giả muốn mua vui, xin do nơi nhà in J. VIỆT gởi cho.

MUỐN BÁN

3 cái máy điện-khí (moteur électrique) courant continu 120 volts — 1 H. P. 150 $ một cái.

1 cái máy điện-khí (moteur électrique) courant continu 120 volts — 1 H. P. 6 — 200 $

Cả 4 cái đều còn mới chưa dùng tới.

Ai muốn mua xin đó nơi Imprimerie de l'Union,

157, Rue Catinat — Saigon, mà thương nghị.

Một bức thơ lòng-trộng

Tôi gặp nhiều điều lắt, tôi nghe nói chuyện ông *Robert Crémieux* có lập một tài nhà giấy để lo giúp thưa-kiện, vẻ việc đòi ăn và kêu nài bên chánh-trị nơi quan Nguyên-soái và hết thảy các sở thuộc về nhà nước cai-trị đó.

Lại tôi còn nghe đồn vang khắp xứ rằng ông *Robert Crémieux* đã xin phép được mà sao-dịch ra chữ quốc-ngữ các luật-lệ, chỉ-dụ và lời-nghị ban hành cai trị nhơn dân trong đất Nam-kỳ, là cố ý cho con nhà Annam ta đọc lấy cho biết phận sự, quyền phép và thơi hiệu, cho khỏi sai lầm, lỗi của, vô ích, thất công như bấy lâu nay vậy!

Bởi vậy tôi muốn gặp người cho biết mặt. Tôi thăm hành đến tại nhà giấy của người lập tại Saigon đường cái Boulevard môn bài số 16 hiệu. Tôi mới ngó thấy tang mặt, ông *Robert Crémieux* thật là một người đã thương lắm, chiều hiền dài ái hậu đãi, ăn nói nho nhã, đâm thấm lắm; người lấy sự chơn tình mà trò chuyện giác liền, với thân chủ, hay là mời ai đến viếng nói chuyện cùng người cũng vậy.

Ông *Robert Crémieux* lại không nệ chỗ khó khọc, mất ngày giờ, mà cắt nghĩa cho tôi hiểu công việc người làm là làm sao? Nghe nói thiệt là tuyệt điệu lắm, việc làm có thứ tự lớp lang lắm, cách thức rành rẽ tiện cho thân chủ vô cùng. Việc nào lạ cũng mau rồi; thể vừa giao việc đặc-ký người, thì người coi đọc tờ giấy, xét tỏ nghề lui, coi phải làm thế nào, rồi lập tờ thân hành đi lo việc nào cùng khám. Ông *Robert Crémieux* là một người sáng-năng, cần việc lắm, chẳng biết mệt mỏi là chi cả. Người có nói cho tôi biết rằng từ ngày lập nhà giấy hồi tháng 2 tây năm nay, cho đến bây giờ, người chẳng có đặng nghỉ ngơi nào hết thảy, nào là ngày chúa-nhựt, nào là ngày lễ-cả thì người cũng đến làm việc luôn-luôn. Lúc nào mà rảnh được mỗi ngày, thì lại đi viếng thân-chủ Lục-tỉnh đi vô các nơi có đặt Đại-lý thay mặt chủ người tại Mỹ-tho, tại Vĩnh-long, tại Cần-thơ, tại Sóc-trăng, tại Long-xuyên, vân-vân chẳng phải có gió rảnh đặng mà nghỉ ngơi được đâu.

Như việc chánh-trị kêu nài nơi Quan Nguyên-soái và nơi các quan chủ-tỉnh cùng các sở khác thuộc về nhà-nước, như sở Thương-chánh, sở Trường-tiền, vân-vân; thì ông *Robert Crémieux* làm man khan việc lắm; còn khi nào mà kiện bên Tòa-án mà phải mướn Trạng-sư cãi giúp việc, thì nài lại mướn Trạng-sư giỏi cho thân-chủ tiền công ăn rẻ lắm, và người cũng hiểu việc cho thân-chủ, chẳng có bề trễ khi nào, bao giờ.

Thật ông *Robert Crémieux* là một người nhơn đức, hay làm phải, vì nghĩa khinh-tài lắm, không có cơn nào mà người khi thì kẻ nghèo khổ bao giờ. Người giản luật pháp, bớt-bớt giảm, không ăn tiền công chút nào hết, bởi vậy trong hồi tháng mà người đã giúp không ăn tiền được số 600 việc thưa-kiện vậy.

Từ nay nhà nước Tân trào trị đất Nam-kỳ ta đây, năm nay đã được trên 60 năm rồi đó, có, ai mà làm được như vậy hay không. Thật là cho tôi chưa từng thấy đó.

Ông *Robert Crémieux* lại còn làm ơn lớn cho đã-tộc ta nữa, là người chẳng nệ tốn của hao tài, nhọc lòng, mất công, mà coi sao-dịch ra hàng chữ quốc-ngữ các luật-lệ, lý-lẽ, chỉ-dụ và lời-nghị bang-bạch cai trị nhơn dân trong cõi Đông-pháp thứ nhứt là người có ý cho Annam đặt Nam-kỳ mình được lấy cho biết phân-sự mình phải ăn ở thế nào, cho biết quyền, phép của mình được hưởng là làm sao, và cho biết cách thức thưa-kiện khỏi bị hề sao mà làm cho khỏi sai lầm, mà tiền mất, tật còn như xưa nay vậy. Ấy có phải là ông *Robert Crémieux* chung cùng với nhà nước Đại-pháp mà làm cho dân tộc ta biết được quốc-âm luật-pháp, thế-lệ đó chăng? Biết chơn-ý nào mà chúng ta đáp nghĩa lại cho ông được trong việc tình quốc-tế như vậy?

Chúng ta là con đã annam; chẳn-tư có mở đến phong ngơi nhà nước Đại-pháp để lấy lòng khoa từ mà sai một nhành vàng đông giống sang trong bên nước Langsa, qua đây mà thay mặt giáo-hóa chúng ta đó mà thôi. Chúng ta cũng đặng vui mừng là cũng *Robert Crémieux* qua ở xứ đây mà làm lợi cho dân tộc ta như vậy. ☺

Bởi vậy trước khi chết bởi tôi phải mong ít anh em biết mà làm một đều tốt sau nầy:

Là có nhiều kẻ ghen-hiều ghét-ngỗ muốn làm hại cho ông *Robert Crémieux* nên bày đều truyền ngôn nói xấu cho người nhiều việc. Những kẻ ấy biết rằng ông *Robert Crémieux* là người thật tình muốn làm ơn cho con nhà Annam ta, nên bết lo là việc chi thì người làm được thì làm cho con nhà Annam ta khỏi bị gai gốc, mất cầu hao tài đó mà thôi? Vậy thì những kẻ ấy sợ người có đó mà mà bắt phải đưa mất tham ra cho thiên hạ ngó thấy đó thì ai nấy, ngại ngùng lắm, nên chúng nó lấm chuyện đặt đều mà nói xấu cho người lành như vậy. Ấy vậy anh em phải giữ đừng nghe lời những người nói xấu ghét ông Robert Crémieux. Bởi vì chúng nó không có thể hơn bằng vực con nhà Annam như ông *Robert Crémieux* vậy đâu, chúng nó chỉ lo cho lợi riêng thôi đã đừng mà thôi.

Tôi lấy làm tosi chi mà làm quen với ông *Robert Crémieux* là người đã được đã tôi trong hậu mà lại còn giao hứa với tôi nữa; nên tôi lấy làm đều-hãnh mà biết đặng người lành như ông Robert Crémieux vậy.

Cholon, le 13 Août 1892.

ký tên LÊ-VĂN-THƯƠNG

Cựu Hội-đồng quản-hạt Quang-hiếu lão Thượng-nghĩa Đông-pháp.

Nguyên Đốc-phủ sứ hưu-trí.

Thơ tín

Hương-chức ấp Bình-kinh xưa kêu là «Bình-hoành»

Làng Nhị-hòa, tổng Phước-vinh-thượng, hạt Biênhoa.

Kính cùng lục-châu quân-tử rõ,

Nay trong ấp chúng-tôi có một cái Đình-thờ Quan-Thượng đẳng thần, lâu năm hư lệ, còn số hương chức có 30 người mà thôi. Phần đông thì nghèo, nên không đủ sức mà sửa sang cái Đình-thờ của Ngài cho tử-tế được. Song chúng-tôi cũng ráng hết sức, đặn tiền mua cây và khí sự xây nền đã xanh đã rồi. Quan-lớn Thượng-đẳng khi xưa cũng lâm tôi khai-quốc đời Lê-hiển-Tông. đông xông tây đục, tóm thâu đất xứ Nam-kỳ và mở-mang bờ cõi thêm rộng lớn. Ấy là công-nghiệp của Ngài chẳng kém chi quan Tả-quân Lê-văn-Duyệt. Giấy vẫn công dày kể xiết bao cho tận, nên phô ít lời cho lục-châu quân-tử tường-tri. Muốn rõ nguyên tích xin hãy xem Đại-nam Thiệt-lục, hay là cuốn «Điếu-cổ», trương đầu của ông Nguyễn-liêng-Phong soạn thì hiểu. Xin lục-châu quân-tử xét tưởng công-nghiệp và tái-đức của Ngài mở-mang khai-hóa, và nhứt là qui ông qui bà có thỉnh thuốc rượu của thầy chính Hoành, và hoan-hỉ đa thiểu phụ giúp với chúng-tôi mà sửng tu cái Đình-thờ lại cho Ngài. Số tiền dưng cúng ít nhiều xin mua mandat gởi cho hương-chức làng Nhị-hòa, tổng Phước-vinh-thượng, hạt Biênhoa thì chúng-tôi hết lòng hoan nghênh và đa đa trí tạ.

Hương-chức ấp Bình-kinh đẳng.

BAZAR MODERNE

Vĩnh-Tân

58. — Place Gambetta, Saigon — 58

Cửa hàng nầy có bán gần đủ các thứ đồ thường dùng và đồ chưng đon trong nhà; món nào cũng rẻ. Vì hàng hóa mua tại các lò chế-tạo bên Pháp-Quốc và các nước. Cách mua bán thật thà chơn chất một mấy chẳng sai ngoa. Cửa hàng sắp đặt có thứ tự và mỗi món hàng đều có giá nhứt định rõ ràng; đâu không mua xem chơi cho biết đặng cho rõ ràng cho thấy mà coi.

Qui vị lưu ý, thừa lúc nhàn-du Cho-cũ Saigon, đi qua đây phỏ chơi bán vất, số nhà 58, ghé xem thử một lần có lẽ qui-vị sẽ vui lòng chiếu cố và mừng cho người Annam ta xưa nay mới chen được một cửa hàng nơi đường thứ-tự nầy.

TRẬN CƯỜI SUỐT ĐÊM

(Tiếp theo)

Anh ta đánh trống cái tìm đen tôi, khi ấy thì tôi lòng lăng không biết trả lời thế nào. tôi cứ nhìn anh ta ngơ-ngẩt. Anh kia lại hỏi dồn: Thế thì anh đi đâu bấy giờ? Bất-đắc-dĩ tôi phải đem tình thực mà kể qua một hồi cho anh ta nghe. Anh ta cũng có ý giận Mỗ-công-tử là người đề-tiện, mà thương tôi mắc lưa phải mưu thâm. Tôi lại hỏi anh ta đi đâu? Anh ta nói: Tôi tên là Trong-Tài làm việc ở sở Lục-tỉ, bấy giờ đem cuối lên mở con đường trên Thương-cầu. Rồi anh ta lại nói với tôi rằng: «Tôi vốn anh tuy không phải là tinh bảo-diệu thượng-tri, nhưng nay anh ở gần phải bước phong-trần, hơn nam tử cũng gặp nhận, trông thấy cũng đem lòng thương xót. Thôi, bây giờ anh đi với tôi, tôi sẽ giới thiệu cho anh làm, rồi tôi viết giấy xin với ông chủ tôi, thế nào anh cũng có sở làm việc, kiếm tiền mà tiêu dùng.»

Tôi đang trong cảnh cùng quẫn, nghe nói lấy làm mừng rỡ xiết bao. Tôn-huynh ơi! Tôi thiết tưởng cõi trần chưa đề có mấy người bảo tán như thầy Trong-Tài, biết thương kẻ lưu lạc, ra tay tế độ mà vớt người trầm-nịch ấy!

Tôi được gặp người bạn tương-hữu và có chốn mưu sinh rồi, trong lòng cũng có chút mừng thầm, bèn cùng với Trong-Tài, đạo chơi chung qua anh chợ, cùng anh trò chuyện hàn huyên, lại trở về nhà trọ, đàm đạo một hồi nữa, đến khi đêm chầy trăng cao mới đi ngủ.

Thừa tân-hữu rủ: Tôn-huynh nghe đến đây, chắc tôn-ý anh cũng tưởng cho tôi, từ rày trở đi, ắt sẽ kiếp lương-duyên, sáp bước lên con đường an lạc rồi, nhưng mà cái nợ trần còn tôi e hưu dưu, nên cảnh ngộ cứ gặp phải nơi: ý không ưa ở đó, ngồi không vững vàng. Ấy nào ấy ta, nào nên kia, lo đánh như chơi đến bao chừng vậy.

Tôi đi với thầy Trong-Tài lên Thương-cầu, làm đồ-đồng được một tháng, bình yên vô sự. Tuần kỳ vận lương người có lục-tỉnh đến đông đảo. Tôi ở với thầy có vừa được bao lâu, mà anh đã gặp hiệp lắm. Thầy cũng đối đãi tôi như là một người bạn qui hóa, tôi cảm ơn ân-nhơn tôi biết chừng nào. Vì khiến hai người tôi đương ăn ở tương nhơn thâu, thì bao nhiêu những đoạn khổ tình tương cảm tôi, sắp cùng có ngày giải khuây được.

Ai ngờ con đường tân phá nầy cả tiếng, thì lại càng hiểm trở đâm, bán cả ngã gánh nói cho leo, những gió ông khe khuất, thôi, ngày đêm đêm chánh trang biến huy thường, ai nghe thấy cũng phải kinh tâm hồn mục. Song đó chẳng qua là hiểm trong ý các mỹ-thâm-sơn cùng-cốc hay có, không lấy gì làm quái dị, cho lắm. Duy tôi một đều rất gớm ghê, là cái khiêm-nhường ở trong miền ấy, sáng ngày đay đã thấy khí đất khí đá phủ kín các ngọn cây, hơi lạnh buốt như đồng, đến 9 giờ hồi-10 giờ mai, mặt trời lên cao, mới chịu tan dần dần đi. Chiều độ 5 giờ thì ở các gành đá, các khe núi, khí ấy tụ ấn lại lên, mù mịt tối tăm như ban đêm, khi đó chúng tôi lại phải lên nhà gác mà nghỉ, không còn làm việc được nữa, bởi khí lam-chướng chỗ ấy nặng nề như thế, người nào đã xông phải đến, tai gì mà không nhiễm lấy ít nhiều, hóa nên người nào kẻ nấy ăn vào không tiêu, suốt ngày chỉ cơ-hồ buồn ngủ, nhứt là tối, thì lại cầm mạo nhiều hơn hết, vì rằng: tôi vốn đã mới người yếu đi, từ xưa nay chưa từng trải đến cái cảnh, giải nắng dầm mưa, ăn sương nằm gió như bọ bao giờ, nay đem thân lưy-nhược mà chống cự với khí hậu độc địa ấy sao nổi. Tôi nhiễm phải bệnh ngược, một ngày bệnh chưng lại liệt thêm, dầu mà có thuốc dự phòng nhứt thuốc kí-ninh, rượu canh-kina, uống vào không thấy hiệu nghiệm gì. Tôi nghiệp! thầy Trong-Tài thấy tôi đau, thấy lấy làm thương xót lắm, bèn người kiếm hết thứ thuốc nầy đến thứ thuốc khác cho tôi uống, cũng chẳng thấy bớt đỉnh nào. Song ở trong nói có thuốc gì hay mà kiếm, cũng chẳng qua là các thứ ta, các thứ rễ cây mà bà quen dùng đó thôi.

Thầy Trong-Tài lấy làm lo cho tôi quá, bảo người đi mời thầy mọi, để chữa cho tôi, họa may có bớt chăng. Tôi còn nhớ anh thầy mọi ấy tên là D-Bên làm chánh tuần kiểm về mặt mọi ấy, của nhà giàu có, tuy người mọi mà trong bầu nhân-tự. Cứ một ngày hai buổi, U-bên đến thăm tôi luôn, cho tôi uống các thứ ngải của họ để luyện, tự đó bệnh chứng không thêm mà cũng không bớt mấy.

Trần-hưng-KỲ (Huế).

(Mai-tiếp)

Đã khai trương hôm đầu tháng nầy

LÒ NHUỘM LỚN KIÊM-THỜI

Đường d'Espagne, số 153-155, (góc đường Filippini)

SAIGON

GIẶC ĐỒ KHÔ

Dùng các chất hóa học làm cho sạch và cho mới mà khỏi nhăng nước

TÂY DẦU MỠ

Làm cho sạch chỗ có vầy dầu mỡ

TÂY LÂM LÁY

Làm cho sạch chỗ dính mực hoặc màu gì khác

NHUỘM ĐỦ 72 MÀU

Bất cứ là gì phục gì mà hàng giả gì, đồ đồng, đồng bạc chang hạn

CÁCH LÀM DỄ MAU MÀ LẠI RẺ

Vì đang theo các phương thế *Kiêm-thời*

CHUYÊN NHỨT VỀ ĐỒ BẰNG SỈ TRẮNG

GIÁ THẬT RẺ

XƯỞNG NHUỘM DỤNG ĐIỆN LỰC

XƯỞNG NHUỘM DỤNG HƠI NƯỚC

XIN GHÉ MẮT

Ở đường Catinat. — Saigon. Có một tiệm bán đủ đồ gia vị, nào rượu chác, rượu Champagne, rượu uống khai vị, nước suối, bánh hộp, dầu thơm, đồ dùng theo việc nấu nướng, đồ phe-lê, bông sanh, bông bạc, đao, nĩa, muỗng, nước, trái cây tươi bên Pháp quốc đem qua mỗi chuyến tàu.

Epicerie Saigonnaise HONG-VAN & A-PHAT

145-147-149, *Rue Catinat.* — *Saigon*

BÁN SỈ, BÁN LẺ

Giá rẻ hơn các nơi

Gởi đi khắp Lục-châu, gởi hàng đem tiền đến cho hãng ấy (Gởi Boulevard Bonnard).

Xin qui quan, qui bà, qui cô đi Saigon ghé lại tiệm tôi mà xem cảng cuộc chúng tôi buôn bán.

CÁC VỊ CÓ XE HƠI ! XIN COI KỲ

KỲ TÀU MỚI TỚI ĐÂY CÓ CHỞ QUA VỚ XE HƠI

« BERGOUGNAN CORDE »

VÀ CAO SU ĐỰT CHO XE CHỞ ĐỒ

Cách trả tiền riêng để cho các vị có xe hơi đi đưa hành khách

Xin mời đến xem hay là viết thơ cho

HÃNG

L. DESMARQUOY

Đại lý cho hiệu « Bergougnan »

61, Rue Pellerin. — Saigon

LỜI RAO

Loài MUỖI là một thứ độc trùng, mà hay làm cho người ta hư lẫn huyết mạch. Lúc trước nước Hoè-kỳ đào kinh Panama, biết mấy trăm muôn dân phu, bị chết tại nơi miềng con MUỖI, làm cho công việc trễ trễ. người chủ hãng phải xử binh, sau lại có quan Bác-sĩ y-khoa đến đó tiêm ra, mới biết là bịnh rét xét đó chẳng phải tại nơi cao nước độc, tại nơi mới con MUỖI, mà sanh ra, mới kiếm đăng mội thứ trừ MUỖI, nên chi kinh Panama thành công hiệu, tôi cũng thấy rõ biết chắc n ư vậy, nên mới chế ra một thứ NHAN TỪ MUỖI để nhắc hiệu là con CÁ THÁ THÁ TÂY bắt cứ là là thứ MUỖI, và thứ MÔNG-HONG nghe mùi nhan thì trốn đi mất thiệt có lẽ cho đối nhà, ở đâm, xin hãy mua đùng thử coi, mới biết hiệu nghiệm, lục tỉnh các tiệm đều có sẵn.

QUÀNG-ĐÔNG-HƯNG,

N° 301, Rue des Marins CHOLON.

AMATEUR'S LES FILMS

« ESSAYER C'EST LES ADOPTER

" PLAVIC "

" TROPICAL "

Avec les Emulsions. Des G^ds Établissements LUMIÈRE & JOUGLA

LES MEILLEURES

30% Meilleur Marché que les films étrangers

L. CRESPIN — Seul agent pour l'Indochine et Cambodge

136, Rue Catinat. Saigon

CÔ-BA

SÁ-BÔNG

DẦU XỨC ĐẦU

SẮP MỞ — NƯỚC THOA TỐC

PACHOD Frères & Ce LYON

XE MÁY ĐẠP CỦA HÀNG *L. CAFFORT*

HIỆU « ALCYON »

ĐUA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng cần quan Toàn-quyền ban thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trương thì *M. Trần-văn-THINH* hạng nhứt, *M. Trần-văn-CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. CAFFORT.

N° 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON

NHÀ DƯỠNG BỊNH

Của quan Lương Y Bougeant và Denis *ở tại hòn, đường Thập-binh môn bài số 215 ngang nhà gương lớn lớn.*

Lập ra trước các nhà Dưỡng bịnh khác đặng nuôi dưỡng người Annam.

Coi mạch sớm mai 8 giờ. chiều 4 giờ.

Ngày thứ ba và thứ bảy 5 giờ chiều rồi đến. Giá thường 5 đồng bạc.

Coi mạch thường gia từ 3 đồng bạc.

Coi mạch có tiêm thuốc giá 4 đồng cho tới 10 đồng bạc.

Tiêm thuốc 914 giá 7 đồng bạc.

Có thông-ngôn và người điều dưỡng đều Annam.

Sông lâu nhờ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

Hiện bây giờ bên nước Hoà-kỳ có một vị điền chủ đã ngoài 95 tuổi mà hồi còn sống lợi mạnh mẽ lắm, mà người ấy tuổi, ở đang hồi bạch, ăn nói rõ ràng, cả ngày ở ngoài trại ngồi đồng cai tôi-tớ hàng công chuyện.

Ngày nọ có một người đi thăm ông, hỏi thử cho biết tại đâu mà ông bao tuổi cao mà còn sức lực lưỡng phát kém vậy? Ông giả đáp lại rằng: Có chi là đó mà hỏi cả đời tôi trước khi ăn cơm hay uống một ly nhỏ rượu Quina Gentiane hiệu Mazet là một thứ rượu trường sanh bất tử ».

Người khách nghe nói cũng có lòng muốn một việc trường thọ như ông, liền về nhà sai tớ đi mua cho đặng thứ rượu Quina Gentiane mà đúng mỗi bữa. Thiên hạ nghe nói cũng có đã tham sanh, đang bên rủ nhau đi mua rượu ấy dùng và mà uống bổ quanh năm.

NHÀ CHỤP HÌNH

NADAL

118 và 120, đường Catinat. — Saigon

Mới tiếp đặng máy chụp hình hiệu GAUMONT 6×12, *kiểu, giấy và các vật liệu* để sống chụp hình hiệu :

GUILLEMINOT, LUMIÈRE, AS DE TREFLE, *giấy* SELTONA.

Có để đồ phụ tùng theo máy chụp hình như, chưng cây, theo rèn kiểu, đồ đựng nước thuốc, ly văn vân...

HỌA HÌNH RA LỚN — VÔ KHUÔNG

Cả đồ sắng một phòng làm rèn kiểu cho các người chụp hình chơi riêng cho người nào muốn rèn kiểu hoặc vẽ hình, hay là sửa soạn máy — tây hiệu.

Đồ nhuộm hiệu

L. Idalas, Kalbleisch

Nhuộm một mình cũng đặng và bei kể là vẫn gì.

MÁY CÂNG VÀNG

Máy nầy thuở trước tại Saigon bán 220 đồng sau tôi đặt bên tây lại nên tôi bán 180 đồng, lúc nầy bạc đồng cao g á nên tôi tính 160 đồng. mà nếu ai ở xa bớt cho 10 đồng đề làm sở hụi chớ chuyện, ai có đủng thì mua lúc nầy kẻo sau bạc xuống giá mua mắt (chắc giá 150 đồng cho người ở xa).

HUI-QUANG-NHIO

Commerçant-Bentre

Đồ cần, đồ thêu và hoa-lụ

BÁN TẠI TIỆM

TRẦN-QUANG-NGHIỆM

Đường d'Espagne số 200 (góc Chợ-mới)

SAIGON

Giá rẻ,

Tiệm nầy trở đã các đồ cần dùng và việc đan khi, như dây đàn, bông đàn, quạt máy điện, đèn đi điện v. v. và đã các kiểu đàn thấp hàng đàn sáng và đàn lớn có mảng sáng và hàng tơ lụa Bắc-kỳ.

Bán ít mà bán lẻ giá rẻ,

Cholon, đường Cây-mai, n° 33.

Téléphone, N° 652. — PHÒNG LÀM VIỆC

ÔNG VAREILLES

LÃM-SANH TẠI THÀNH PARIS

Ông VAREILLES giúp các việc vì :

1.— *Hội đồng tư nghị — thưa kiện — làm và dịch những ở, trong phận gia sống, điền thổ, gạo kéo, cho người phép, chỉ bảo các việc.*

2.— *Lãnh các việc đòi nợ.*

3 — *Mua và bán : nhà, phố, đất, ruộng, các thứ vườn cây cối, lúa và gạo.*

phở xá bán bán các đồ thờ sống.

4.— *Lo việc nhà đất cho kỳ khác.*

5.— *Ông và mượn trước có đồ thế chứng.*

6.— *Bảo chủ các việc : thương mãi, nghề nghiệp, canh nông — chỉ biểu các việc.*

7.— *Vì thương chánh — hoặc chỗ đi hay là đem đến các thứ hàng hóa kêu nài về vụ thương chánh.*

8 — *Cất các thứ nhà cửa theo bản đồ, vẽ vẽ bản đồ, bản đồ đất đã cất nhà.*

Ông VAREILLES đã quen thuộc với các nơi Lục-tỉnh, bên Pháp-quốc và các nơi ngoại-quốc.

Ông VAREILLES ở lại xứ Nam-kỳ đã lâu, thiên hạ điều biết danh, người sẽ hết lòng giúp việc chẳng luận giá cả đa thiểu. Chư qui vị nào có việc xin chịu khó đến lại phòng việc ở Cholon đường Cây-mai môn bài số 33, ông VAREILLES sẽ hân hạnh mà tiếp rước và sẽ hết lòng lo cho được việc.

Hang buôn E. HEUMANN

60, đường Mac-Mahon. — SAIGON

Tên đặng đánh dây thép : HEUCO Saigon

Dây thép nói số 268

NHẬP CẢNG — XUẤT CẢNG

LÃNH VIỆC — BÁN SOÁT

Có trữ bán :

Rượu CINZANO Turin

Vermouth, Asti-Spumante.

Hãng PIDWELL Paris

Sữa Condensé sucré «Favorite»

Sữa không đường «Gloria»

MULFORD & Ce Philadelphie

Pastilles à la Menthe :

Mau hương, Mau tiêu

NICOLAS ROUGIER FILS

Marseille

Đồ nhuộm tơ, vải

LE NÉOPTOL FRANÇAIS Paris

Thứ lấy độc cối nhiệt. Giết độc trùng

Tránh khỏi sự tiêm-nhiễm và các thứ bịnh

Bán các mùi hồi và đe

GUILLOT & Cie BORDEAUX

La thứ rượu mạnh

BOUCHAND PaRE & Cie FILS BEAUNE (Côte d'Or)

BORDEAUX Reims

Rượu tốt Bourgogne và Bordeaux

Rượu thường đùng

ELESCA Paris

Đồ ăn bổ

Sữa đường Cacao là một thứ ăn điểm tâm qui lắm, mỗi tấn ăn có pha với nước sôi.

Hãng LAUTIER Fils

Crasse (France)

Dầu Olive thứ thiệt sưrâne vierge có cối Olive de la Provence nên bảo chắc rằng tốt.

A. DEJEAN. — CETTE.

Rượu mạnh.

Société Coopérative des Muscats naturels de Frontignan

Vin MOUSSEUX duc des Bardes

La thứ rượu Sâm-banh ngon